

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!



"SƏS" qəzeti mənim  
üçün ən əziz qəzetdir

*Heydar*

# SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır



№ 068 (5540) 10 aprel 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

## "Azərbaycanda keçirilən seçkilər daim yerli və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla izlənilib"

Məzahir Pənahov Rusyanın aparıcı  
KİV-lərinin nümayəndələri üçün brifinq keçirib



Səh → 2



4



3



4



5

Bayram günləri İrandan  
ölkəmizə 70 mindən çox  
turist gəlib



6



8

Ermənilərin  
aprel etirafları...



"Armeniareport":  
Ermenistanın siyasi elitasi  
yalan təhlükət aparr

9



"The Daily Caller"  
qəzetiндə Ermenistanda  
kədərlə vəziyyət barədə  
maqala dərc edilib

11



Serjik gedir və qalır...

11

10 aprel 2018-ci il

## “Azərbaycanda keçirilən seçkilər daim yerli və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla izlənilib”

*Məzahir Pənahov Rusyanın aparıcı KİV-lərinin nümayəndələri üçün brifinq keçirib*

**M**ərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov aprelin 9-da Rusyanın aparıcı kürəkəni informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün brifinq keçirib.

AZERTAC xəbər verir ki, Məzahir Pənahov Azərbaycanda keçirilən seçkilərin daim yerli və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla izlənildiyini söyləyib. O deyib ki, ölkəmizdə seçkilərin azad, ədalətli və şəffaf keçirilməsi üçün hər cür şərait mövcuddur. Yerli və beynəlxalq müşahidəcilərin, yerli və xarici kütüvə informasiya vasitələrinin, o cümlədən digər aşkarlıq institutlarının azad və sərbəst şəkildə fəaliyyət göstərmələri üçün bütün şərait yaradılıb. Seçkilərdə “exit-poll” keçirmək məqsədilə MSK-ya ünvanlanmış bütün müraciətlər müsbət qarşılanıb. Əksər seçki məntəqələrində veb-kameralar quraşdırılıb. Bu isə dünyanın istenilən yerdən internet istifadəçilərinə hətta Azərbaycana gəlmədən, seçki məntəqəsində olmadan MSK-nin internet səhifəsinə daxil olaraq, heç bir qeydiyyat tələb olunmadan seçki günü birbaşa onlayn rejimdə səsvermə,



səslərin sayılması və nəticələrin müəyyənləşdirilməsi proseslərini əvvəldən axıradək fasilsiz izləməyə imkan yaradır. MSK başda olmaqla bütün seçki komissiyaları prezident seçkilərinin azad və ədalətli keçirilməsi üçün tam hazırlırdı. Seçki günü Azərbaycan vətəndaşları heç bir manə olmadan, azad və sərbəst şəkildə seçki məntəqələrinə gedərək öz iradələrini

ifadə edə bilərlər.

MSK sədri, namizədlər üçün yaradılan şərait, həmçinin Azərbaycan Respublikasının seçki sistemi, seçki qanunvericiliyi və seçki praktikasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən genişməqyaslı layihələr barədə xarici jurnalistlərə ətraflı məlumat verib, onları maraqlandıran sualları cavablandırıb.

## Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının nümayəndələri prezident seçkilərinə hazırlıq işləri barədə məlumatlandırılıblar

**A**prelin 9-da Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Rəşid Alimovun rəhbərlik etdiyi nümayənde heyəti Mərkəzi Seçki Komissiyasında olub. AZERTAC xəbər verir ki, Rəşid Alimov seçkilərdə müşahidəçi qismində iştirak edəcək nümayənde heyətinin tərkibi ilə bağlı məlumat verib. O bildirib ki, təmsil etdiyi nümayənde heyətinin tərkibi bu sahədə peşəkarlardan ibarətdir. Onlar MDB ölkələrinin bir çoxunda seçkiləri müşahidə ediblər. Baş katib Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının müşahidəçilərinin seçkilərin nəticələrinə obyektiv rəy verəcəklərini söyləyib.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov qonaqlara aprelin 11-de ölkəmizdə keçirilecek prezident seçkilərinə hazırlıq işləri barədə məlumat verib, onların suallarını cavablandırıb.



## Ukrayna və Türkiye birgə enerji layihələrində iştirak etmək niyyətindədir

**U**krayna və Türkiye birgə enerji layihələrində iştirak etmək niyyətindədir. AZERTAC Ukrayna Prezidentinin mətbuat xidmetinə istinadla xəbər verir ki, bu məsələ Prezident Petro Poroşenko ilə Türkiyənin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında Ankarda keçirilən görüşdə müzakirə olunub.

Görüşdə, həmçinin Türkiyə-Ukrayna arasında yedinci Yüksək Səviyyəli Strateji Şuranın iclasına hazırlıq, iqtisadi-ticaret və investisiya sahələrində qarşılıqlı əməkdaşlıq müzakirə olunub. Müzakirələr zamanı Türkiyə-Ukrayna-Qəter üçtərəfli formatın yaradılmasının vacibliyi də qeyd olunub.



Pakistan OBSERVER

TOP NEWS LATEST NATIONAL CITY V OPINION BUSINESS SPORTS WORLD CPEC E-PAPER

President election on Wednesday beginning of new era

Shahid Ali Butt  
Baku, Azerbaijan

The legislators and common citizens on Sunday said the presidential election scheduled for April 11 is important for the country and prosperity for the future. Azerbaijan is keeping pace with European countries in conduct of elections. The world community shows great interest in Azerbaijan and keeps the upcoming presidential election in the spotlight. A Member of Azerbaijan parliament's committee on international relations and inter-parliamentary ties, Chairman of the Party of Democratic Reforms, Asim Mollazade said.

He said, "Those who are not involved in elections were also provided with the opportunity to freely express their views which means protection of democratic principles. "We will be witnessing free and fair elections on April 11," Asim Mollazade said.

During a visit to different places, common citizens told APP that prudent policies of President Ilham Aliyev have put the country on right path, hoping his win again in election on Wednesday would mean consistency in policies and more foreign investment.

People of Azerbaijan want development and in shape of incumbent President we are witnessing this, they said.—APP

Powered by ISSUU Publish for Free

## Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkiləri Pakistan mətbuatının diqqətində

**A**prelin 11-də Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkiləri Pakistanın nüfuzlu kütüvə informasiya vasitələrinin diqqət mərkəzinədir.

AZERTAC xəbər verir ki, ingilisdilli “Daily Times” və “Pakistan Observer” qəzetlərində dərc olunmuş məqalələrdə ölkəmizdəki seçkiqabağı vəziyyət, seçkilərə hazırlıqla bağlı görülmüş işlər barədə ətraflı məlumat verilir.

Məqalələrdə Azərbaycanda aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkilərinin ölkənin inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcı olacağı vurğulanır. Bildirilir ki, xaricdə yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarının səs vermələri üçün 41 seçki məntəqəsi yaradılıb. Bununla da ölkə ərazisindən kənarda olan Azərbaycan vətəndaşları rahat şəkildə səs verə bileyəklər. Qeyd edilir ki, seçki məntəqələrində 1000 veb-kamera quraşdırılıb və bu da seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsinə kömək edəcək. Görülən işlər Azərbaycanın budəfəki seçkiləri daha mütəşəkkil və şəffaf keçirmək niyyətinən xəbər verir.

Diqqət çatdırılır ki, prezident seçkilərini izləmek üçün 870-dən çox beynəlxalq müşahidəçi Mərkəzi Seçki Komissiyasında akkreditasiyadan keçib və onlar 58 beynəlxalq təşkilati təmsil etməklə 59 ölkənin vətəndaşlarıdır. İndiyədək 56 min 864 yərli müşahidəçi akkreditasiyadan keçib. Onlardan 1962-ci MSK-də akkreditasiyadan keçərək bütün ölkə ərazisində, 54 min 902-ci isə dairə seçki komissiyalarında akkreditasiyadan keçərək müvafiq dairənin hüdudları daxilində müşahidə aparmaq hüquq qazanıb.

Məqalələrdə birində Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı, Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadenin sechki-2018.az saytına açıqlamasından fikirlərə yer verilir. Bildirilir ki, Azərbaycanda seçkiöncəsi mühit demokratik prinsipləri özündə eks etdirir. İlkədə hökm sürən sabitlik, təkmilləşdirilmiş seçki qanunvericiliyi şəffaf və ədalətli seçkilərin keçirilməsi üçün lazımlı olan əsas amillərdir. Seçkidə iştirak etməyənlərə də fikirlərini sərbəst şəkildə ifadə etmək şəraitini yaradılıb. Bu, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qəbul edilən demokratik prinsiplərin qorunması deməkdir. Seçkiöncəsi proses normal şəkildə davam edir. Heç bir pozuntu qeydə alınmayıb, seçkidə iştirak edən subyektlərin narazılığı yoxdur.

Diger məqalədə isə Dünya Azərbaycanlıları Konqresi icra Aparatının rəhbəri, Beynəlxalq Diaspor Mərkəzi sədrinin birinci müavini Samir Adigözəllinin sechki-2018.az saytına müsbəhəsindən fikirlərə eksi tapır. Vurğulanır ki, Azərbaycan indiyədək seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı böyük uğurlar əldə edib. Bu ölkənin əvvəlki illərdə qazandığı beynəlxalq seçki təcrübəsi onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bu sahədə Avropa dövlətləri ilə tam ayaqlaşır.

Qazaxıstan Xalqları Assambleyası sədrinin müavini Əbülfəz Xamedovun sechki-2018.az saytına açıqlamasından fikirlərə yer verilən məqalədə prezident seçkilərinin Azərbaycanda yeni mərhələnin başlanğıçı olacağı diqqətə çatdırılır. Azərbaycanda beynəlxalq standartlara uyğun seçki sisteminin olduğu vurğulanır.



**A**prelin 9-da Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) ümummilli lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr edilən "Heydar Əliyev: multikulturalizm və tolerantlıq ideologiyası" mövzusunda birinci beynəlxalq elmi konfransın açılışı olub.

Tədbirdə universitetin rektoru, akademik Kamal Abdulla bildirib ki, konfrans ADU-nun, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilir. ADU-nun tarixində bələ mötəbər tədbirin ilk dəfə təşkil olunduğunu deyən K. Abdulla vurğulayıb ki, konfransın keçirilməsinin məqsədi ümummilli lider Heydar Əliyevin Azərbaycan multikulturalizmi sahəsində gördüyü işləri təbliğ etməkdir. Tədbir, həmçinin universitetlər, mütəxəssislər və tələbələr arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmet edir. Rektor bildirib ki, konfransın bölmə iclaslarının təşkil olunacağı xarici universitetlərlə danışqlar aparılıb və birgə fealiyyət programı hazırlanıb. Hər bölmədə Azərbaycan alimlərinin və Bakıda yekun plenar iclaslarında xarici universitet rektörünün və nümayəndərinin iştirakı nəzərdə tutulub. Bu layihə qeyri-adiliyi ilə həm universitetlərərəsə münasibətlərin formallaşmasına, həm Ulu Öndərin ideyalarının Avropana və Asiyada bir daha yayılmasına, həm də azərbaycanlıq ideologiyasının yeni formatda inkişafına tekan verəcək.

Azərbaycan multikulturalizm fənninin xaricdə tədrisi məsələsinə toxunan K. Abdulla qeyd edib ki, Azərbaycan dili, mədəniyyəti və multikulturalizminin dünyada tanıtılması istiqamətində ADU bir səra uğurlara nail olub. Belə ki, universitetin əməkdaşlıq etdiyi bir səra xarici ali məktəblərdə Azərbaycan dili və mədəniyyəti mərkəzləri açılib.

"Qaudeamus" tələbə himnini səsləndirdikdən sonra Dini Qurumlarda İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı çıxış

## Bakıda "Heydar Əliyev: multikulturalizm və tolerantlıq ideologiyası" mövzusunda birinci beynəlxalq elmi konfransın açılışı olub

edərək Heydar Əliyev ideyalarının və ölkəmizdəki multikultural dəyərlərin dünyada tanıtılması baxımından konfransın əhəmiyyətini vurğulayıb. Azərbaycanın tolerant ölkə olduğunu, milli mənəvi və dini dəyərlərə ölkəmizdə çox böyük önəm verildiyini, dini mənsubiyətindən asılı olmayaraq, hər kəsin azad fealiyyəti üçün dövlət tərefindən bütün imkanların yaradıldığını bildiren M. Qurbanlı qeyd edib ki, bütün bunların əsasını ulu öndər Heydar Əliyev qoyub.

Dünyada cərəyan edən qlobal təhlükələrdən danişan təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov bildirib ki, Azərbaycan bu problemlərin həllini multikulturalizmdə görür. Bu gün Azərbaycanda yaşayan milli azlıqların nümayəndələri öz ana dillərində sərbəst dansırlar. Bir çox ali və orta məktəblərdə ana dillərinin işlənilməsi təmin olunur, adət-ənənələrə hörmətlə yanaşılır.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru vezifəsinə icra edən Rəvan Həsənov bildirib ki, tədbirin ümummilli lider Heydar Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr edilmişə təsadüfi deyil. Çünkü xalqımız multikultural mühitdə yaşadığı üçün Ulu Öndər borcludur.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) vitse-prezidenti, akademik Isa Həbibbəyli ən qədim zamanlardan ölkəmizdə müxtəlif xalqların nümayəndələrinin birgə yaşadığını deyib.

Ölkəmizdəki möhkəm multikultural dayaqlara malik tolerant mühitin müasir inkişafın əsas göstəricilərindən olduğunu bildirən akademik deyib ki, təməli ümummilli lider Heydar Əliyev tərefindən qoyulmuş azərbaycanlıq ideologiyası özündə ölkədəki bütün xalqların və etnik qrupların birləşməsini, həmrəyliliyi əks etdirir. Ulu Öndərin dövlət siyaseti səviyyəsinə qaldırıldığı azərbaycanlıq ideologiyası multikulturalizm və tolerantlıq felsefəsinin əsasını təşkil edir.

Ölkəmizdə yaşayan bütün xalqları onların eyni dərəcədə inandığı və hörmət etdiyi vahid ideologiya - azərbaycan-

çılıq ətrafında birləşdirmək müstəqil dövlətimizin mühüm nailiyyətidir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdürü Etibar Nəcəfov ölkəmizdəki millətlərarası münasibətlər haqqında tədbir iştirakçılara məlumat verib. O, ölkədə yaşayan milli azlıqların sosial, iqtisadi və mədəni məsələlərinin Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm siyaseti çərçivəsində yüksək səviyyədə həll olunduğunu qeyd edib. Əsrlər boyu Azərbaycanın tolerant bir ölkə olduğunu qeyd edən E. Nəcəfov burada milli azlıqların etnik-mədəni dəyərlərinin qorunması istiqamətində dövlət tərefində mühüm işlərin görüldüyünü vurğulayıb.

Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov, Hindistanın Azərbaycandaki səfiri Sanjay Rana ölkəmizin multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərindən, ümummilli lider Heydar Əliyevin xalqımızın digər millətlərlə birgə yaşayışının təmin edilməsi, millətlərarası münasibətlərin tənzimlənməsi istiqamətində rolundan danışılar. ADU-nun tələbəsi, "xəlifə" rektor Nicat Aşurov və magistrant Leyla Cəfərova konfransın tələbələrin həyatında mühüm rol oynayaçağını vurğulayıblar.

Sonda konfransın bölmə iclaslarının keçiriləcəyi universitetlərin rektörlarının videoəbrikləri təqdim olunub və ümummilli lider Heydar Əliyevin həyat və fealiyyətindən bəhs edən videoçarx göstərilib. Mayın 5-dək davam edəcək konfransın plenar və yekun iclasları ADU-da, bölmə iclasları isə bu ali məktəblə yanaşı, müxtəlif ölkələrin mühafiz qabaqcıl universitetlərinin bazalarında təşkil olunacaq. Bölmələr Türkiyənin Ərciyəs Universitetində "Müasir Azərbaycan: sosial, siyasi və iqtisadi inkişafı" və Ərzurum Universitetində "Heydar Əliyev və türk dünyası", Rusiya Federasiyasının Boris Yeltsin adına Ural Federal Universitetində "ADR - Şərqdə ilk demokratik res-

publikadır", A.S. Puşkin adına Dövlət Rus Dili Institutunda "Sərhədlerin fəvqündə: Rusiya və Azərbaycan: mədəniyyətlərarası dialog təcrübəsi", Moskva Dövlət Linqvistika Universitetində "Dillərin və mədəniyyətlərin dialoqu ənqübülbüdü dünyada birgəyaşışın amili kim", Moskva Şəhər Pedaqoji Universitetinin Samara filialında "Multikulturalizm və Rusiya azərbaycanşunaslığı", Ukraynanın Kiyev Milli Linqvistika Universitetində "Azərbaycan-Ukrayna münasibələrin inkişafında Heydar Əliyevin rolu", Belarusun Minsk Dövlət Linqvistik Universitetində "Heydar Əliyev və Azərbaycan-Belarus münasibətləri", Serbiyanın Belqrad Universitetində "Multikulturalizmin Azərbaycan təcrübəsi", Gürcüstanın Tbilisi Dövlət Universitetində keçiriləcək.

### Fransanın nüfuzlu "Mezzo" telekanalında ölkəmizlə bağlı süjet yayımlanıb

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi ölkəmizin mədəniyyətini, incəsənetini, tarixi ərsini, təbii gözəlliklərini və zəngin mətbəxini dünyada təbliğ etmək üçün davamlı layihələr həyata keçirir. Bu fealiyyətin mühüm bir istiqaməti də nüfuzlu xarici telekanallarda ölkəmizlə bağlı tanıtım çarxlarının yayılmasıdır. Nazirliyin sıfırı ilə hazırlanan növbəti belə videoçarxın nümayışı aprelin 9-da Fransanın "Mezzo" telekanalında yayımlanmağa başlanıb.

AZERTAC xəbər verir ki, ölkəmizin memarlığının, təbietinin və mətbəxinin zənginliyinin eks olunduğu videoçarxa dünya şöhrəti bəstəkarımız Fikret Əmirovun məşhur "Azərbaycan kapriçiosu" əsərinin musiqisində istifadə olunub. Videoçarxın təsviri Bakıdan, gecə vaxtı işıqları sıyrışan Alov qüllələrindən başlayaraq, Qəbələ musiqi festivalının açıq hava səhnəsində orkestrin ifası ilə davam edir. Möhtəşəm musiqinin sədaları altında tamaşaçı yaşıl donlu dağlar qoynuna "yolların", yenidən Bakıya qayıdır, fərqli rakursdan Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının binasını, Qız qalasını seyr edib, "İçərişəhər"dəki qədim bazar abidə kompleksindəki heykəllər, milli balet nümunəsi ilə tanış olur. Ardınca Şəki Xan sarayının rəngli şübhəli pəncərələrində ətrafi seyr edib, milli mətbəximizin ən ləziz yeməklərindən olan yarpaq dolmasının hazırlanmasını izleyir. Hazır xörək isə ona adı masada deyil, Azərbaycan xalçasının üstündə təqdim edilir. Bunun ardınca sanki Azərbaycan Xalça Muzeyində qorunan "sehrli xalça" ilə səyahətə çıxaraq "İçərişəhər"də mənzil başına çatır. Reklam çarxi tamaşaçıda ölkəmizin görməli yerləri, mədəni ərsi barədə yaddaqalan təsəvvür yaradır.

Qeyd edək ki, "Mezzo" televiziya kanalı 1992-ci ildən yayımlanır. Telekanal klassik musiqi, caz, musiqili folklor xüsusi ərəfədir. Kanal əsasən konsertlər, festivallar zamanı canlı yayımında ləntə alınmış musiqi proqramlarını nümayiş etdirir. Yayım şəbəkəsinə konsert, opera və balet tamaşalarının canlı yayımı, eləcə də musiqi və ifaçılar haqqında sənədlə filmlər daxildir.

10 aprel 2018-ci il

## Seyavuş Heydərov: Dini təhlükəsizlik milli təhlükəsizliyimizin başlıca tərkib hissəsidir



**H**n qədim sivilizasiya mərkəzlərindən biri olan Azərbaycan həmişə müxtəlif milletlərin və dinlərin sülh şəraitində birgə yaşayışı baxımından nümunə olub. Ölkəmizdə milli-mənəvi və dini dəyərlərin zəngin inkişaf tarixi və ənənələri var. Hazırkı mərhələdə ölkədə bərqrar edilmiş milli və dini tolerantlıq, eləcə də multikulturalizm mühitinin qorunması və möhkəmləndirilməsi dövlət qarşısında duran başlıca vəzifələrdən hesab olunur. Lakin qeyd olunmalıdır ki, bu gün sürətlə dəyişən və ziddiyətli təzahürəri

ilə qloballaşan dünyada son dərəcə mürəkkəb proseslər baş verir. Yaşamaqdə olduğumuz müasir gerçəklilik gələcəyi proqnozlaşdırımdan, qlobal çağırışları qiymətləndirmədən uğurlu inkişafda nail olmağın qeyri-mümkünlüyünü diktə edir. Məhz belə bir şəraitdə dövlətin dağalarının güclü olması, idarəetmədə pragmatik, uzaqqorən, düşünülmüş və strateji siyasetin həyata keçirilməsi son dərəcə zərurətə çevrilir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr-müavini Seyavuş Heydərov deyib.

Komitənin sədr müavini bildirib ki, Azərbaycana nəzər saldıqda bu zərurət daha qabarlıq formada özünü bürüzə verir. Bunu bir sıra amillərlə səciyyələndirmək mümkündür. Belə ki, Azərbaycan uğurlu inkişaf modelini tətbiq edən mütərəqqi yanaşmalara sahib olmaqla yanaşı, tarixinə və dəyərlərinə sadıq olan müsəlman ölkəsidir. Şübəsiz ki, bir sıra beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edən, ictimai-siyasi sabitliyi təmin etmiş, günü-gündə müasirleşən və nüfuzu artan bir müsəlman ölkəsinə istəməyən qüvvələr də az deyil. Belə ki, Azərbaycanın öz multikultural dəyərləri ilə dünyada islamofobiya adı altında müsəlman ölkələrinə yönəlmüş tənqid və etirazları puça çıxarması ölkəməzə qarşı tehdid və təzyiqlərin daha da artması ilə nəticələnib. Təəssüf doğuran məqamlardan biri de budur ki, bezi İsləm ölkələri daxilində bu mərkəli niyyətlərə dəstək verən qüvvələr mövcuddur.

Olduqca mürəkkəb, qlobal güclərin maraqlarının bir çox sferada toqquşduğu, habelə siyasi iddiası böyük olan dövlətlərin mübarizə meydanına qərvişən regionda yerləşən ölkəməzə qarşı bir sıra istiqamətlərdən, o cümlədən dini mövqədən təhdidlərin səngimədiyi müşahidə olunur. Bu kontekstdə en önemli amillərdən biri də dini təhlükəsizlik məsələsidir. Əsaslı ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan milli təhlükəsizlik konsepsiyasının başlıca komponentlərindən biri mehz dini təhlükəsizlikdir. Qeyd edilən fenomen İslam ölkələri baxımından daha da aktualdır. Yaxın Şərqi təcrübəsi və orada hazırlı davam edən proseslər bir daha açıq şəkildə göstərdi ki, dini təhlükəsizlik təmin olunmadan milli təhlükəsizliyi təmin etmək qeyri-mümkündür. Milli təhlükəsizlik təmin edilmədən isə nə ictimai-siyasi sabitlikdən, nə demokratianın inkişafından, nə də hüquq və azadlıqların təmin edilməsindən bəhs etmək olar. Sistemləşdirərək deyə bilərik ki, dini təhlükəsizlik milli təhlükəsizliyin başlıca tərkib hissəsidir. Azərbaycan mürəkkəb beynəlxalq səviyyətə, regionda mövcud olan təhdidlərə, müxtəlif sepkili təzyiqlərə, yad dini ideologiyaların idxlə edilmesi cəhdlərinə baxmayaraq, güclü siyasi irada nümayiş etdirərək dini təhlükəsizliyi təmin edib və bu siyasetin həzırkı dövrde davam etdirilməsi son dərəcə vacibdir.

Yuxarıda qeyd edilənlərə əsaslanaraq perspektivdə təhlükə və təhdidlərin artan xətle və daha aqressiv şəkilde inkişaf edəcəyi şübhə doğurmur. Başda erməni lobbisi olmaqla ölkəməzə qarşı mekrli niyyətləri olan qlobal güclər antimilli qüvvələrlə birləşərək güclənen dövlətimizə qarşı siyasi, dini və digər mövqelərdən davamlı şəkildə təxribat xarakterli çirkin kampaniyalar aparırlar. Azərbaycanın nüfuzu, iqtisadi uğurları artdıqca bütün sahələr üzrə bu tipli kampaniyalar daha da arta bilər. Belə olan şəraitdə ölkəmizin xüsusi təhlükəsizlik sahəsində çəvik, dəqiq, operativ və balanslaşdırılmış siyasetə ehtiyacı əvvəlki illərə nisbətən daha çoxdur. Aparılan təhlillər, dünya ölkələrinin praktik təcrübəsi onu göstərir ki, sadalanan təhdid və təhlükələrlə mübarizə aparmaq və bu mübarizədə nəticə əldə etmək üçün güclü dövlət - güclü rəhbər tandemi birinci şərtidir. Möhkəm siyasi iradə, qətiyyətli mövqe, xalqla birlik, analitik təfəkkür, beynəlxalq nüfuz, gələcəyə dair mütərəqqi baxış və idarəciliq təcrübəsi lider-rəhbər portretinin başlıca komponentləridir. Əgər güclü dövlət-güclü rəhbər tandemi pozulsarsa, böyük zəhmət nəticəsində əldə edilmiş ictimai-siyasi sabitlik, ümumiyyətə milli təhlükəsizliyimiz, habelə ölkəmizin rifahi və uğurlu gələcəyi qlobal təhdidlər və təhlükələrlə üzləşə bilər.

## AŞPA və ATƏT PA-nın Estoniyadan olan üzvləri Azərbaycanda president seçimlərini müşahidə edəcəklər

**E**stoniyanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasında (AŞPA) nümayəndə heyətinin rəhbəri Marianne Mikko və Estoniyanın Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Assambleyasındaki nümayəndə heyətinin üzvləri Yaanus Marrandi və Uno Kaskpeyt Azərbaycanda prezident seçimlərini müşahidə edəcəklər.

Y.Marrandi estonyalı jurnalistlərə səhəbetində deyib: "Azərbaycan İranla Rusiya arasında mürəkkəb geosiyasi məkanda yerləşir". Onun sözlerinə görə, son illər ölkənin beynəlxalq imiyyəti yüksəlib, Avropa İttifaqı ilə münasibətlər yaxşılaşıb. Y.Marrandi daha sonra deyib: "Son illər neftin qiymətlərinin hiss olunacaq dərəcədə düşməsi ölkəni iqtisadi islahatlar üçün yəni imkanlar axtarmağa vadar edib".

ATƏT seçimləri 1990-ci ildən Kopenhagen sənədi əsasında müşahidə edir.



## Rəşid Alimov: "Azərbaycan Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak edir"

**A**zərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının (ŞƏT) baş katibi Rəşid Alimovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, baş katib Rəşid Alimov Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərini müşahidə etməsi üçün yaradılan şəraite görə təşəkkürün ifadə edib, bununla əlaqədar məhsuldar görüşlər keçirdiklərini, seçkiqabağı mühitlə yaxından tanış olduqlarını və seçkilərin müşahidəsi üçün lazımi hazırlıq tədbirləri gördüklerini deyib.

Azərbaycanın Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının dialoq tərəfdası olduğunu bildirən baş katib son dövlər ölkəmizin təşkilat çərçivəsində keçirilən mədəni və ictimai tədbirlərdə fəal iştirakını təqdir edib.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin inkişafına göstərdiyi dəstəyə görə baş katib R.Alimova təşəkkürünü bildiren nazir Elmar Məmmədyarov Azərbaycanın təşkilatla əməkdaşlığı daha da genişləndirmək və keyfiyyətə yeni səviyyəyə qaldırmış niyyətində olduğunu vurğulayıb.

Nazir Elmar Məmmədyarov Azərbaycanın ŞƏT-ə üzv dövlətlərle ikitərəflı səviyyədə dostluq və tərəfdəşliq əlaqələrinə malik olduğunu qeyd edərək ölkəmizin iştirakı ilə həyata keçirilən Şərqi-Qərb, Şimal-Cənub və Cənub-Qərb neqliyyat dehlizi layihələrinin ŞƏT çərçivəsində əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar açdığını diqqətə çatdırıb. Görüşdə ŞƏT haqqında Azərbaycan ictimaiyyətində məlumatlandırma artırılması və ictimai diplomatiya təyinatlı layihələrin həyata keçirilməsi məsələsinə də toxunulub. Söhbət zamanı, həmçinin qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

## Niderlandda yaşayan azərbaycanlılar həmrəylik aksiyası keçiriblər

**A**vrupa Azərbaycanlıları Konqresinin ve Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin bir gətəşkilatçılığı ilə ölkəmizin Niderland Krallığının Haaga şəhərindəki səfirliliyindən azərbaycanlıların həmrəylik aksiyası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, aksiyada Niderland Krallığında yaşayan 100-ə yaxın soydaşımız iştirak edib.

Aksiyada çıxış edənlər Azərbaycanın sürətli inkişaf etdiriyini bildirib, ölkəmizdə gedən demokratik prosesləri, iqtisadi, siyasi, mədəni və digər sahələrdə əldə olunmuş nəiliyyətləri xüsusi vurğulayıblar. Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun getdikcə artlığı, regionun lider dövləti kimi qlobal əhəmiyyətli layihələrdə aparıcı rol oynadığını diqqətə çatdırıb. Aksiya iştirakçıları anti-Azərbaycan qruplarının Azərbaycan dövləti əleyhinə fəaliyyətini pisləyərək, bunun ölkəmizin imicinə xələl getirdiyini bildiriblər.

Qeyd edilib ki, Avropada yaşayış bir neçə şəxs xaricdə fəaliyyət göstərən diasporumuzu təmsil və ya onun adından çıxış edə bilmez. Aksiya iştirakçıları hər zaman dövlətimizi, onun siyasetini desklədiklərini bəyan ediblər. Aksiya zamanı soydaşlarımız həmişə Azərbaycan ile olduqlarını, Vətənin adını daim uca tutduqlarını, gücümüzün birliyimizde olduğunu bildiriblər.

İştirakçılar "Hər zaman, hər yerde səninləyik, Azərbaycan!", "Vətəndən kənardə Vətənin adını uca tutun!", "Azərbaycan Suriyə deyil, olmayıacaq da!", "Bizim gücümüz birləşdir!", "Azərbaycan qürurumuzdur. Qürurumuza toxunmayın!", "Fəxr edirik ki, azərbaycanlıyıqlı", "Harada yaşamağımızdan asılı olmayaq, hər zaman Azərbaycan dövlətinin yanındayıqlı", "Vətənimizin qüdreti bizim qürurumuzdur!", "Dövlətimizin və xalqımızın adını uca tutmaqdən şəref duyuruqlı" kimi şular səsləndiriblər.

Aksiya iştirakçıları bəzi anti-Azərbaycan qruplara etirazlarını bildirərək deyiblər: "Təhqir acıcların son silahıdır. Xaricdə yaşayış hər bir azərbaycanlı Azərbaycan dövləti ilə fəxr edir. Azərbaycanın dövlət remzlerini təhqir edənlərə ar əolsun. Milli mənafələr şəxsi mənafələrdən öndə dayanmalıdır".

Soydaşlarımız yaşadıqları ölkədən asılı olmayaq, bütün azərbaycanlıları birləşməyə, ölkəmizdəki dincliyi və sabitliyi qorumağa səsləyərək deyiblər: "Dövlətlik maraqlarımız ətrafında sıx birləşək. Azərbaycan dövlətində sabitliyə və dincliyə xələl getirməyə cəhd etməyin".



**A**zərbaycanın Qətərdəki səfəri Rəşad İsmayılovun bu ölkənin nüfuzlu "Əl-Ərəb" qəzetində geniş müsahibəsi dərc edilib. Səfirlilikdən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, müsahibədə Azərbaycan-Qətər münasibətləri, ikitərəflı əməkdaşlığın prioritet məsələləri, Azərbaycandakı mövcud əlverişli investisiya mühiti, turizmin inkişafı və ermənilər tərəfindən xalqımıza qarşı törədilmiş soyqırımı haqqında geniş məlumat verilib.

Səfir Azərbaycan-Qətər münasibətlərindən danışaraq, son iki il ərzində dövlət başçıları tərəfindən heyata keçirilmiş səfərlərin əməkdaşlığın inkişafına böyük töhfə verdiyini bildirib. Azərbaycan-Qətər siyasi əlaqələrinin yüksək seviyyədə olduğunu, lakin iqtisadi əlaqələrin arzuolunan seviyyəyə çatmadığını bildiren səfir hazırda ikitərəflı münasibətlərde iqtisadi əməkdaşlığın inkişafının prioritet olduğunu diqqətə çatdırıb. Səfir ölkəmizdə xarici investisiyalar üçün əlverişli şəraitin yaradıldığını, investorların hüquqlarının qorunması üçün lazımi iqtisadi islahatların aparıldığı və müvafiq qanunver-

## "Əl-Ərəb" qəzetində dərc edilmiş müsahibədə Azərbaycan-Qətər münasibətlərinin inkişafından danışılır



nın turizm imkanlarından geniş söz açılıb. Qətər Hava Yolları tərəfindən Azərbaycana həftədə 14 uçuşun həyata keçirilməsinin, viza rejiminin sadələşdirilməsinin və ölkəmizin turizm potensialının Qətərdən gelən turistlərin sayının artmasında mühüm rol oynadığı qeyd edilib. Səfir Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunaraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün bərpası ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərarların qəbuluna Qətərin verdiyi dəstəyin ölkəmiz tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini diqqətə çatdırıb. O, ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımının bu il 100 illiyinin qeyd edildiyini vurğulayıb, bu qırğınlara beynəlxalq müstəvиде hüquqi qiymətin verilməməsinin təessüf doğurduğunu bildirib. O, ərazilərimizin 20 faizinin həle də işğal altında qaldığını və bir milyon vətəndaşımızın qəçqin vəziyyətində yaşadığı qeyd edib.

Müsahibədə, həmçinin Azərbayca-

## Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının lider dövlətlərindən birinə çevrilib



**M**əlum olduğu kimi, bu günlərdə Bakı Konqres Mərkəzində "Davamlı inkişaf naminə beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin təşviq edilməsi" mövzusunda Qoşulmama Hərəkatının nazirlər konfransı keçirilib. Bu nüfuzlu beynəlxalq tədbirdə bir sıra aktual qlobal məsələlər geniş müzakirə olunub. Bu zaman çox sayıda maraqlı fikir və mülahizələr səsləndirilib, dəyərlər təkliflər irəli sürüllüb. Qeyd edək ki, tədbirin materialları mediada geniş işıqlandırılıb. Konfrans barədə məlumatlar həm ölkə ictimaiyyətində, həm də yaxın və uzaq xarici ölkələrdə geniş əks-səda doğurub. Konfransın əhəmiyyəti barədə söz düşəndə Dünya Azərbaycanlıları ictimai Mərkəzinin sədri Zaur Mirzə-Zade bunları dedi:

- Təbii ki, Azərbaycan paytaxtının qlobal əhəmiyyətli bir tədbire ev sahibliyi etməsinə çox sevinirəm. Bu, sıradan bir tədbir deyil. Belə ki, Qoşulmama Hərəkatı yarandığı gündən bu vaxta qədər beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin gücləndirilməsində əsaslı rol oynayıb. Bu gün də hərəkət üzv dövlətlər ortaş prinsip və dəyərləri qoruyub saxlamağa, qarşılıqlı etimadı və əməkdaşlığı gücləndirməyə çalışırlar. Azərbaycanın Qoşulmama hərəkatının lider dövlətlərindən birinə çevriləməsi hamı kimi məni də çox sevindirir. Bakıda tədbirdə iştirak edən bir sıra görkəmlı dövlət adamları, nüfuzlu siyasetçilər, mədəniyyət və incəsənet xadimlərinin dilindən səsləndiyi kimi, həqiqətən, bu gün Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq hüququn normalarına, ərazi bütövlüyü prinsiplərinə, bütün üzvlərin suverenliyinə və müstəqilliyinə sadıqdır. Görünən budur ki, hərəkat dünyada sabitlik, sülh və təhlükəsizliyin bərqərə olmasına vacib rol oynayır.

Etiraf etmək lazımdır ki, çağdaş dünyada sülhə və təhlükəsizliyə hər zaman olduğundan daha böyük ehtiyac yaranır. Belə ki, son illər planetimizdə sülhə, təhlükəsizliyə tehdidlər çox artıb. Bir anlığa son illər Yaxın Şərqdə baş verən qanlı qarşidurma və zorakılıqları gözleriniz önünə getirir. Belə bir çətin dövrə Qoşulmama Hərəkatının öz səyərini birləşdirərək əməkdaşlığı göstərməsi sevindirici haldır.

Azərbaycan Respublikası Qoşulmama Hərəkatının ruhu na və prinsiplərinə sadıqdır. Bəlli olduğu kimi, 2019-cu ildə hərəkətə sədrlik məhz Azərbaycana keçəcək. Əminəm ki, sədrliyi dövründə rəsmi Bakı hərəkatın təməlini təşkil edən məqsəd və məramıların inkişafı naminə çalışacaq. Eyni zamanda, müstəqil Azərbaycanın dünya birliyindən gözənləri var. Fikrime, bu gözənlərin hüquq əsası var. İyirmi il-dən çoxdur ki, Azərbaycan torpaqları Ermənistanın işğalı altındadır. İşğal bu gün də davam edir. Beynəlxalq təşkilatlar, BMT-nin, ATƏT-in, Avropa Şurasının qərarlarına baxmayaraq, Azərbaycan torpaqları işğal altında qalmışdır. Dünya birliliyi təcavüzkar qarşı adekvat mövqə tutmalı, prinsipiqli göstərməlidir. Biz inanırıq ki, haqq-ədalet öz yerini tapacaq. Əks təqdirdə, Azərbaycan öz torpaqlarını öz iğid oğullarının gücü ilə azad edəcək. Qoy buna heç kimin şübhəsi qalmasın!

## Brüsseldə yaşayış azərbaycanlılar əməkdaşlığı aksiyası keçirilib



**A**vropa Azərbaycanlıları Konqresi, Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin birgə təşkilatlığı ilə Brüssel şəhərində ölkəmizin Belçika Krallığında səfirliliyi və Avropa Birliyindəki daimi nümayəndəliyinin binası qarşısında bu ölkədə yaşayan azərbaycanlıların əməkdaşlığı aksiyası keçirilib. Aksiyada iştirak edən soydaşlarımız Avropada yaşayış azərbaycanlılarının öz tarixi və təntələrinin milli maraqlarını hər zaman müdafiə etdiklərini vurğulayıblar. Qeyd olunub ki, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar, artan iqtisadi və hərbi güc, yüksək beynəlxalq nüfuzu hər bir azərbaycanlıda qürur hissi doğurur. Bildirilib ki, bu gün dünya azərbaycanlıları azərbaycanlılığı ideyası ətrafında six birləşərək, xalqımızın və dövlətimizin mənafəfləri qorumaq üçün əməkdaşlığı nümayiş etdirir. Aksiya iştirakçıları bəzi anti-Azərbaycan qruplarının ölkənin imicini ləkələməye inqilabçıları istiqamətlənən fəaliyyətini pisləyib. Bir qrup vətənpərvərlik hislərindən məhrum şəxsin heç bir etik çərçivə gözləmədən dövlətin ünvanına söylediyi təhqirlerin milli-mənəvi dəyərlərimizə laqeydiyi təzahürü kimi qiyamətləndirən soydaşlarımız bu insanların azərbaycanlıları adından danışmaq haqqı olmadığını vurğulayıblar. Aksiyada "Hər zaman, hər yerdə sənənləyik, Azərbaycan!", "Vətəndən kənardə Vətənin adını uca tutun!", "Azərbaycan Suriya deyil, olmayıacaq da!", "Bizim gücümüz birliyimizdedir!" kimi şəhər səsləndirilib.

## Böyük Qafqazın 3D seismogeodinamik modeli hazırlanacaq



**A**zərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Geologiya və Geofizika İnstitutunun (GGİ) seismologiya və seysmik təhlükə şöbəsinin rəhbəri, dosent Qulam Babayev Fulbright Fondunun qrant dəstəyi ilə ABŞ-in Miçigan Universitetində elmi ezməyyətini başa vurub.

Institutdan AZERTAC-a bildirilib ki, azərbaycanlı alim ezməyyət mündəttində Miçigan Universitetinin yer və ətraf mühit elmləri şöbəsinin professoru Natan Niyemi ilə birlikdə "Müasir metod və yanaşmalar vasitəsilə Böyük Qafqazın cənub yamaçında mövcud olan seysmik təhlükənin qiymətləndirilməsi" mövzusuna dair tədqiqat işləri aparıb.

Elmi axtarışların nəticəsi olaraq hazırda Böyük Qafqazın 3D seismogeodinamik modelinin hazırlanması nəzərdə tutulur. Bu da öz növbəsində müasir geodezik və seysmik məlumatların istifadəsi nəticəsində tədqiqat erazisində aktiv deformasiyanın sürəti və lokalizasiyasını, həmçinin geoloji və termoxronoloji məlumatların istifadəsi nəticəsində uzunmüddətli zaman intervalında Böyük Qafqaz dağ silsəlesinin formallaşma sürətini müəyyənləşdirməyə imkan verəcək. Həmçinin seysmik təhlükələrin daha dəqiq qiymətləndirilməsinə və mövcud plitlər tektonikasının paradigmاسına yenidən baxılmasına zəmin yaradacaq. Alınmış nəticələr tezliklə elmi ictmiayyətin müzakirəsinə çıxarılacaq və çap üçün xarici jurnallara təqdim olunacaq.

## Müdafiə Nazirliyi: Ermənistən ordusunun təxribatının qarşısı qətiyyətlə alınacaq



**A**zərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi bəyanat yayılıb. Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, son günlər Ermənistən metbuati ölkənin rəsmi qurumlarına istinadla növbəti dəfə təxribat xarakteri məlumatları yamaqla ictmiayyətdə yanlış fikir yaradaraq qoşunların qarşidurma xəttində gerginliyi artırmağa cəhd göstərir.

Aprelin 8-de və 9-da Ermənistən kütłəvi informasiya vasitələri Azərbaycan-Ermənistən dövlət sərhədinin Naxçıvan Muxtar Respublikası, Qazax və Tovuz istiqamətlərində Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən Ermənistən erazisinin guya atəşə tutulması barədə məlumatlar yayılıb. "Azərbaycan Ordusunun bölmələri Ermənistən ilə dövlət sərhədi boyu atəşkəs rejiminə tam riayət edir. Ermənistən tərəfinin yaydığı məlumatlar həqiqətə uyğun deyil, gələcək təxribatlar üçün zəmin yaradır və bu kimi xəberlərin davamlı olaraq yayılacağı istisna edilmir. Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, Ermənistən tərəfinin təxribatının qarşısı qətiyyətlə alınacaq, tərəfimizdən dərhal, sərt və sarsıcı cavablar veriləcək".

10 aprel 2018-ci il

## Azərbaycan və Kamboca Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr keçirilib



**A**zərbaycan və Kamboca Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, siyasi məsləhətləşmələrə Azərbaycan tərəfdən xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov, Kamboca tərəfdən isə Xarici İşlər və Beynəlxalq Əməkdaşlıq Nazirliyinin baş katibi Ouç Boritin rəhbərlik edib.

Nazir müavini Xələf Xələfov Kamboca nümayəndə heyətinin səfərinin ölkələrimiz arasında siyasi dialoğun möhkəmlənməsi və işgūzar əlaqələrin genişlənməsi üçün faydalı olacağınə, əməkdaşlığın müxtəlif sahələr üzrə inkişafı üçün mühüm zəmin yaradacağına əminliyini ifadə edib. O, Azərbaycan ilə Kamboca arasında siyasi, iqtisadi, humanitar, kənd təsərrüfatı, tibb, enerji və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün geniş imkanların olduğunu qeyd edərək, əlaqələrin müqavilə-hüquq bazasının inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Görüşdə X.Xələfov qonağı Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən iri-miqyaslı neqliyyat və enerji layihələri haqqında məlumat verib, Şimal-Cənub və Şərqi-Qərb neqliyyat marşrutlarının Cənub və Cənub-Şərqi Asiya ölkələrinin Avropa bazarlarına çıxması üçün əlverişli imkanlar yaratdığını deyib. Həmçinin qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən köklü islahatlar barədə danışıb.

Ermenistanın Azərbaycana qarşı herbi tacavüz, ölkəmizin ərazilərinin 20 faizinin Ermenistanın işğali altında olduğunu deyən nazir müavini münaqişənin regionda sülhə, sabitliyə və hərtərəflili inkişafına başlıca təhdid olaraq qalmaqdır. X.Xələfov Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin helline dair Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyini dəsteklədiyinə görə Kamboca tərəfina təşəkkürünü bildirib və Kambocanın bu mövqeyinin davamlı şəkildə ifadə olunacağına əminliyini qeyd edib.

O.Borit Kambocanın Azərbaycan ilə bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğunu bildirib. O, fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan Hökumətinə Qoşulmama Hərəkatı Nazirler Konfransının yüksək seviyyədə təşkilinə görə minnətdarlığını ifadə edib. O.Borit ölkəsinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində müvafiq qətnamələrinin yerine yetirilməsini tərəfdarı olduğunu bildirib və münaqişənin sülh yolu ilə həllini dəsteklədiklərini deyib.

Yüksək seviyyəli dövlət rəsmilərinin sefər mübadiləsinin həyata keçirilməsinin ikitərəfi münasibətlərin inkişafında önemini vurğulayan kambocalı diplomat ölkələrimiz arasında siyasi dialoğun davam etdirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb. Həmçinin parlamentlər arasında əməkdaşlığın gelecek inkişafında Kambocanın maraqlı olduğunu bildirib. O.Borit sovet dövründə kambocalı tələbələrin ölkəmizdə təhsil almaları üçün yaradılmış imkanlara görə Azərbaycana təşəkkürünü çatdırıb və iki ölkə arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsi niyyətində olduqlarını qeyd edib.

Enerji sahəsində Azərbaycanın zəngin təcrübəyə və yüksəkxitəslə peşəkarlara malik olduğunu deyən qonaq bu istiqamətdə ölkələrimiz arasında müxtəlif mübadilə proqramlarının həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib.

Görüşdə, həmçinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi üçün hökumətlərarası birge komissiyanın yaradılması və siyasi məsləhətləşmələrin davamlı əsasda aparılması məsələləri müzakirə olunub.

## 1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi Varşavada qeyd edilib



**A**zərbaycanın Polşadakı sefirliyinin təşəbbüsü ilə Avropanın aparıcı təhsil ocaqlarından biri olan Varşava Universitetinin şərqsünsəliq fakültəsində 1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə əlaqədar anım mərasimi keçirilib.

Səfirlilikdən AZERTAC-a bildiriblər ki, tədbirdə 100 il bundan əvvəl baş vermiş və tarixin ən qanlı səhifələrindən biri olan azərbaycanlıların soyqırımı hadisələrinin tarixi kökləri və xalqımıza qarşı ermənilər, onların həvadaları tərəfindən əsrlər boyu davamlı olaraq aparılmış etnik təmizləmə siyaseti barədə tələbələrə geniş məlumat verilib.

Sonra universitedə təhsil alan tələbələr Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı fikirlərini bildirərək, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionu və ətraf yeddi rayonunun təcavüzkar Ermənistan tərəfindən işğal olunmasını qəti şəkildə pisləyiblər. 2016-ci ilin aprel hadisələrinə də toxunan tələbələr təcavüza məruz qalmış ölkə kimi Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyü müxtəlif vasitələrlə, o cümlədən hərbi yolla bərpa etmek hüququna malik olduğunu qeyd ediblər. Qeyd edək ki, azərbaycanlı tələbələrin təşəbbüsü ilə Varşavada Ermənistan sefirliyi qarşısında 2018-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə bağlı aksiya keçirilib. Aksiya zamanı tələbələr azərbaycanlıların soyqırımını eks etdirən bukletləri və çap materiallarını şəhər sakinlərinə paylayıblar.

## Bayram günləri İrandan ölkəmizə 70 mindən çox turist gəlib

**B**u ilin ilk üç ayı ərzində Azərbaycana gələn xarici qonaqların sayı öten ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,5 faiz artıb. AZERTAC xəber verir ki, təkçə Novruz bayramı günlərində İran İslam Respublikasından ölkəmizə 71 min nəfər turist səfər edib. Yanvar və fevral ayı ərzində ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların bank xərcləri isə 190 milyonu ötüb. Qeyd edək ki, iki ay ərzində Azərbaycan vətəndaşlarının xarici ölkələrdəki bank xərcləri 179 milyon olub.



## Yeni qeydiyyatdan keçmiş dini icmalara şəhadətnamələr təqdim edilib

**A**prelin 9-da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınan bir qrup dini icmaya şəhadətnamələr təqdim edilib. DQİDK-dan AZERTAC-a bildiriblər ki, bu məqsədlə təşkil edilmiş toplantıda Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini, Aparat rehbəri, şöba müdürü və yenisi qeydiyyatdan keçmiş dini icmaların sədrleri iştirak ediblər.



Ölkəmizin nümunəvi dövlət-din modelindən danişan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini Səyyad Salahlı bildirib ki, müstəqilliyimizi bərpa etdikdən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, dövlət-din münasibətlərində də sürətli inkişafə nail olunub, dövlətçiliyimizə, milli mənəvi dəyərlərimizə, dinimizə uyğun qaydalar müəyyənləşdirilib. O deyib ki, Azərbaycan tolerantlığı, multikultural ənənələrə sadıqliyi ilə bütün dünyada örnek göstərilən ölkələrdəndir. Ölkəmizdə məscidlər, kilsələr, sinaqoqlar tikilib və bərpa olunub, mütəmadi olaraq müsəlman və qeyri-müsəlman dini icmalarına maliyyə yardım göstərilir, dini bayramları yüksək səviyyədə qeyd olunur.

Cəmiyyətimizi xurafatdan, mövhumatdan uzaq, saf dini biliklərlə maarifləndirməyin önəminə toxunan Səyyad Salahlı icma sədrərini tarixi irsimiz mühüm hissəsi olan dinimizin, milli mənəvi dəyərlərimizin ictimaiyyətə düzgün çatdırılması işində fəal olmağa çağırıb.

Sonra 3-ü qeyri-islam dini icması olmaqla 15 dini quruma qeydiyyat şəhadətnamələri təqdim edilib.

Masallı şəhəri "Cümə" məscidi dini icmasının sədri Mirqabil Hüseynov yeni qeydiyyatdan keçmiş dini icmaların gələcək fəaliyyətlərində azərbaycançılıq məfkuresini əsas tutacaqlarını və xalqımızın milli mənəvi dəyərlərinə yad olan dini ideologiyaların ölkəmizə ayaq açmasına qarşısının alınmasında fəal iştirak edəcəklərini vurgulayıb.

Qeyd edək ki, dini qurumların yenidən dövlət qeydiyyatına alınması prosesi başlayan dan sonra 808 dini qurum dövlət qeydiyyatından keçib. Konfessional baxımdan onların 777-si İslam, 31-i isə qeyri-İslam (Xristian - 20; Yəhudü - 8; Krisna - 1; Bəhai - 2) təməyüllüdür.

## Fransanın tanınmış caz ifaçısı "YARAT"da çıxış edəcək

**A**prelin 12-də "YARAT" Müasir İncəsənət Mərkəzində Fransanın ölkəmizdəki səfirliliyi və Azərbaycanda Fransız İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə "Mugham Souls" adlı konsert programı təqdim olunacaq.

AZERTAC xəber verir ki, konsert Fransanın tanınmış caz ifaçısı Pyer de Treqoman və xanəndə Qoçaq Əsgərovun iştirakı ilə keçirilecək. Frankofoniya Həftələri çərçivəsində təşkil olunacaq konsertdə hər kəs iştirak edə bilər.



## Çində Asiya Media Sammiti keçirilib

**A**prelin 9-da Çinin Sanya şəhərində Asiya Media Sammiti keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, sammit Boao Forumunun İllik Asiya Konfransı çərçivəsində baş tutub. "Asiyada KİV-lərin əməkdaşlığının yeni dövrü - qarşılıqlı əlaqə və innovativ inkişaf" adlanan sammitə qitənin müxtəlif ölkələrini təmsil edən 140-dan çox media nümayəndəsi qatılıb. Tədbirdə ölkəmizi Azərbaycan Dövlət Informasiya Agentliyi - AZERTAC təmsil



edib. Sammitin məqsədi Asiya KİV-lərini qitədə ölkələr və xalqlar arasındakı əlaqələrin da-ha da möhkəmləndirilməsi, inkişafın və mədəniyyətlərin təbliğ edilməsi istiqamətində səylerini artırmağa çağırmaqdır. Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Büro üzvü Huanq Kunming qeyd edib ki, indiki dövrde medianın diqqət ayırmalı olduğu əsas məsələlər sülh və inkişafdır. "Bu iki amil olmadan qitədə emin-amanlıq əldə etmək mümkün deyil. Ona görə de bunlar medianın prioritət mövzuları olmalıdır. Asiya mediası innovasiyalarдан həm yararlanmalı, həm də onların müxtəlif sahələrdə təbliğ etməlidir", - deyə o vurğulayıb. Sammitdə Çin və xarici medianın "Bir kəmer - bir yol" Xəber Alyansının dəstəklənməsi barədə birgə bəyannaməsi qəbul edilib. Həmçinin 22 ölkədən 19 media qurumu arasında əməkdaşlıq müqavilələri imzalanıb.

Sammit işini bölmə iclasları ilə davam etdirib. Tədbir Boao Forumu, Çin Media Grupu və Çin İctimai Diplomiya Assosiasiyesi tərəfindən təşkil edilib.

**B**öyük dövlətlərin global geosiyasi nüfuz uğrunda apardıqları mübarizə kəskinləşdikcə, meydana yeni məqamlar çıxır. Onların sırasında Yaxın Şərqdə bütövlükdə vəziyyətin inkişaf meyilləri məsəlesi də yer alır. Qərb ekspertləri problemin bu aspektinə son zamanlar daha çox diqqət yetirməyə başlayıblar. ABŞ mətbuatında dərc edilən bir səra yazılarının analizi göstərir ki, Türkiyənin "Fərat qalxanı" və "Zeytun budağı" əməliyyatları Vaşinqton və Brüsselin Ankara-yaya münasibətini yeniləşdirməkdədir. Belə ki, Qərbin böyük dövlətləri, o cümlədən Avropa İttifaqı Türkiyənin global geosiyasətdəki rolunun yüksəlməsi ilə barışmalı olublar. Bu səbəbdən onlar Ankara ilə əməkdaşlıqda indi daha çox maraqlıdır. Problemə bu tezislərin prizmasından baxıqda, dünyadan geosiyası mənzərəsində hansı yeniliklər özünü göstərə bilər? Bu suala cavab axtarmağı lazımlı hesab edirik.

### Ankaranın qətiyyəti: Yaxın Şərqi geosiyası mənzərəsi dəyişir

Türkiyənin Yaxın Şərqi siyasetində dəha qətiyyətli və aktiv mövqe nümayiş etdirməsi özünün geosiyası bəhrələrini verməyə başlayıb. Öncə, Ankaranın atlığı addımlara sebirsiz yanaşan Qərbin böyük dövlətləri artıq fərqli "notlarda danışırlar". Ekspertlər onun iki əlamətini vurğulayırlar. Onlardan birincisi Türkiye-Al, digəri isə ABŞ-Türkiyə münasibətlərində özünü göstərir.

Bolqaristanın Varna şəhərində keçirilən Avropa İttifaqı-Türkiyə sammiti geniş müzakirələr məkanı oldu. Tərəflər illərdən ki, yiğilib qalmış və principial əhəmiyyət daşıyan məsələləri masa üzərinə qoyublar. Türkiyə tərəfi apardığı "Fərat qalxanı" və "Zeytun budağı" əməliyyatlarının əsl mahiyyətini avropalı siyasetçilərə konkret faktllarla bir daha izah edib. Afrin əməliyyatında meydana çıxan yeraltı mühəndis qurğuları, silahlar, orada döyüşən avropa-lılar haqqında Al rəsmilərinə informasiyalar verilib. Bu cür izahlardan sonra Al nümayəndələri Ankaranın düzgün addım atdığını etiraf edibler. Terrordan təmizlənmış yerlərə humanitar yardımın qatdırılması ilə bağlı məsələ qaldırılıb. Türkiyə bunu yüksək qiymətləndirib və qəbul edib. BMT-nin də həmin məsələ ilə bağlı teklifinə razılıq verilib.

Varnadakı görüşlərdə Al migrant məsələsində Ankaranın həyata keçirdiyi siyasetdən razılığını da ifadə edib. Türkiyəye "3+3" milyard avro formulu ilə ayrılmalı olan maliyyə dəstəyi ilə bağlı konkret mövqe ortaya qoyulub. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu vəsaitin birbaşa verilməsi məsələsini qaldırb.

Al-Türkiyə zirvəsinin mərkəzi müzakirə punktu isə üzvlük və gömrük sazişi ilə bağlı olub. Türkiyə tərəfi təşkilata daxil olmaq siyasetini davam etdirməkdə qərarlı olduğunu bir daha təsdiqləyib. O cümlədən gömrük sazişi və viza sisteminin sadələşdirilməsi ilə əlaqədar konkret addımların atılması zəruriliyi vurğulanıb. Tərəflər Türkiyənin üzvlüyü ilə bağlı müzakirəleri davam etdirmək qərarına gəliblər.

Görüşdən sonra jurnalistlərə Avropa İttifaqı Şurasının sədri Donald Tusk və Avropa Komissiyasının sədri Jan-Klod Yunker bəyan ediblər ki, Avropa İttifaqı Türki-



# TÜRKİYƏ YENİ GÜC MƏRKƏZİ KİMİ: Şərqi-Qərbi geosiyasi tarazlığının bərpası kontekstində

yə ilə əlaqələri inkişaf etdirməkdə maraqlıdır. Ankaranın Suriya və İraqla bağlı qayğılarını da anlayırlar. Müzakirələrin davam etdirilməsi lazımdır. Doğrudur, Al-də hər bir üzv belə mövqedə deyil. Lakin əksəriyyət Ankara ilə münasibətlərin inkişafını doğru sayırlar. Bütün bunlar onu göstərir ki, Brüssel Ankara ilə təzyiq dilində danışmanın mənasız olduğunu anlayıb. Avropa Türkiye ilə əməkdaşlığın daha vacib olduğunu qəbul edib. Onlar dərk ediblər ki, nə Suriya, nə də İraqda türk ordusunun qarşısını ala biləməyəcəklər. Türkərə durdurmaq yox, onları anlamaq daha məqbul yoldur. Bu aspektde də Ankara ilə əməkdaşlıq qurmaq gərəkdir.

Bu sırada ABŞ-in Türkiyə siyaseti maraqlı çalarlar almaqdadır. Amerika KIV-i bununla bağlı diqqət çəkən yazılar dərc edir. Onlarda Vaşinqtonun Ankara ilə indi mövcud olanın bir qədər fərqli münasibətlər qurmalı olduğu ayrıca vurğulanır. Analitiklər qeyd edirlər ki, Türkiyənin Suriyada apardığı herbi əməliyyatları Vaşinqton dayandırıa bilmədi. Türkərə dedikləri sözə əməl etdirilər. Afrin əməliyyatı göstərdi ki, türk orduyu ölkə xaricində peşəkar səviyyədə fəaliyyət göstərə bilər. Bu səbəbdən Türkiyənin iradəsinə qarşı çıxməq faydasızdır. Məsələnin digər tərəfi mənəvi-ideoloji məqamlı bağlıdır. Belə ki, kürdələr növbəti dəfə aldadıldılar. Onları Amerika və başqa "müttəfiqləri" Afrində yalnız buraxdırıllar. Neticədə, döyüşkən kimi qələmə verilən kurd qruplarını türk ordusu qısa müddədə darmadağın etdi. İndi Telafir, Münbic və Rakka istiqamətlərində Türkiyə və Azad Suriya Ordusuna ciddi müqavimət göstəriləcəyi ehtimalı azdır.

### Yeni güc mərkəzi: Türkiyə global oyunçu kimi

Yerli dinc əhali - ərəblər, kürdlər, türk-

mənələr və b. türk ordusunun onları da azad etməsini tələb edirlər. Bu, çox ciddi uğurdur. Və eyni zamanda, ABŞ-in dəstəklədiyi qüvvələrin möglubiyyətidir. Aydın olur ki, insanlar onları sevmir və qəbul etmirlər. Suriyalılar nə Əsəd rejiminə, nə də ABŞ-in başçılıq etdiyi müxalif radikal qruplara etibar edirlər. Onlar Türkiyəni xilaskar kimi görürərlər.

Deməli, Suriyadakı radikal kurd qrupları anladılar ki, amerikalılar onlardan "günah keçisi" kimi istifadə edirlər. Bu səbəbdən onlar özlərinə yeni müttəfiq axtarışına çıxmışa çalışırlar. Lakin eyni məntiqlə amerikalılar da herəkət edirlər. Bir sıra mütəəssislər Vaşinqtonun Bəşər Əsədə ittifaqa gedə biləcəyini yazar (bax: məs., Mehmet Seyfettin Erol. Ankara-Washington Hattında Üç İtiraf, Tek Gerçek! / ANKA-SAM, 22 mart 2018).

"Washington Post"da Paul Sonne və Karen DeYoung yazırlar ki, Amerika rəsmiləri içərisində, birincisi, Suriya Demokratik Gücləri (SDG) ilə Əsədin anlaşmaya nail olmalarını, ikincisi, ABŞ-in regionda əsgəri gücünü artırmağı olmadığını, üçüncüsü, SDG-Əsəd ittifaqı müxalifet və İŞİD-lə yanaşı, Türk güclərinə də qarşı savaşmalıdır, düşüncəsində olanlar vardır (bax: əvvəlki mənbəyə). Burada başlıca məqsəd türkləri Suriyadan çıxarmaqdan ibarətdir.

Bunlar nəyin əlamətidir? Ekspertlər həsab edirlər ki, hər şeydən önce ABŞ daxilində fikir ayrılıqları dərinləşir. Rəsmi dairələrdə Yaxın Şərqi, o cümlədən Türkiyə istiqamətində vahid mövqe yoxdur. Bir qismi Türkiyə ilə səmimi əməkdaşlıq edib, strateji müttəfiqliyi gücləndirməyi, digər qismi isə Ankarani cəzalandırmağı uyğun sayırlar.

Bunlardan hansının üstün gələcəyini indidən demək çətindir. Lakin artıq aydındır ki, Türkiyə öz məqsədində doğru inamla getdikcə, Qərb siyasi dairələri təlaş keçirirlər. Artıq onların manevr imkanları xeyli.

məhdudlaşdır: ya Türkiyəyə qarşı səmimi olub, əməkdaşlığı davam, ya da qarışdırmanı gücləndirmək Türkiyəni və bütövlükde Yaxın Şərqi itirmek.

ABŞ ekspertlərinin qənaəetine görə, sonuncu məqam daha təhlükəli geosiyasi tendensiyənə əlamətidir. Almaniya keşfiyatının keçmiş şefi August Hanning deyir ki, əvvəla, Türkiyə Qərbən uzaqlaşır, ikincisi, Osmanlı ənənəsinə daha güclü bağlanır, üçüncüsü, İslam dünyasında daha güclü bir rola sahib olmağa çalışır (bax: əvvəlki mənbəyə). Fikrinə davam edərək o, ifade edir: "Türkiyənin Suriyaya hərbi müdaxiləsinə ittihamedici yanaşmaqla bərabər, Türkiyənin mövqeyini dəyişə biləcək mövqedə olmaq qayğımız da yoxdur. NATO üzvü olaraq bizlər Türkiyə ilə əlaqələrimizi qorumaq üçün çalışmamız lazım geldiyini düşünürəm" (bax: əvvəlki mənbəyə).

A.Hanning öz mövqeyini bununla əsaslandırıb ki, Qərb öz daxilində mövcud olan fikir ayrılığı ucbatından Türkiyəyə əvvəlki kimi təsir edə bilmir. Deməli, qlobal geosiyasətde Qərbin böyük dövlətlərinin doldura bilmədiyi bir boşluq meydana gəlib. O, Qərble Şərqi arasında geosiyasi tarazlıq formalasdır biləcək yeni güc mərkəzinin formalasmasıdır. Özü də bu, sərətə dəyişən geosiyasi şərtlər daxilində baş verməlidir. Türkiyə məhz həmin statusa sahib olmaq istiqamətində fəaliyyət göstərir. Hələlik Ankara uğurlu addımlar atır.

Türkiyənin tarazlıq yaradan yeni güc mərkəzine çevrilmesi faktiki olaraq bütün Avrasiyada yeni geosiyasi mənzərəni formlaşdırır. Avropadan tutmuş Uzaq Şərqə qədər geniş bir məkanda sabitlik təmin edilir. Bu, yalnız Qərbe deyil, Rusiya və Çinə də eyni dərəcədə sərfəlidir. Elə bu faktor da Ankaranın şansının yüksək olduğunu göstərir.

10 aprel 2018-ci il

## "İpək Yolu" jurnalının yeni nömrəsi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunub

Azərbaycan Universitetinin elmi jurnalı "İpək Yolu"nun 2018-ci il üçün birinci nömrəsi çapdan çıxıb. Universitetdən AZƏRTAC-a bildirilər ki, jurnalın bu nömrəsi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (AXC) 100 illiyinə həsr olunub. Jurnalın "AXC-100", "İqtisad elmləri" və "Filologiya elmləri" bölmələrində Azərbaycan və rus dillerində məqalələr yerləşdirilib. Nəşrin "AXC-100" bölməsində professor Anar İsgəndərovun "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulması ve tariximizdə yeri", professor Qabil Əliyevin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Qafqazda yaranmış digər respublikalarla qarşılıqlı münasibətləri (1918-1920-ci illər), Əməkdar Jurnalist Namiq Əhmədovun "Cümhuriyyət dövrü milli mətbuatımız və dövlətçilik", tarix üzrə fəlsəfə doktoru Salman İbişovun "Azərbaycan xalqının milli mənəvi dəyərlərinin qorunması və mücadilə tarixinin aktual problemlərinə dair" məqalələri yer alıb.

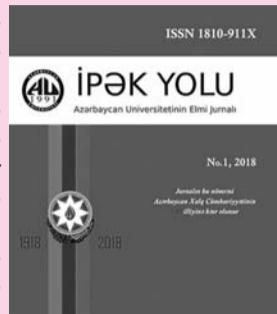
Oxular jurnalın "İqtisad elmləri" və "Filologiya elmləri" bölmələrində isə bu sahələri əhatə eden tədqiqatların neticələri ile bağlı məqalələrlə tanış ola bilərlər. "İpək Yolu" jurnalının yeni nömrəsini online formada Azərbaycan Universitetinin saytında oxumaq mümkündür. Müelliflər telimata uyğun hazırlanmış məqalələri ipek.yolu@au.edu.az elektron ünvanına göndərə bilərlər.

## Bakıda ilk dəfə Latin Amerikası Kinofestivalı keçiriləcək

Meksikanın Azərbaycan-dakı səfirliyinin təşkilati dəstəyi ilə aprelin 16-dan 19-dək Bakıda ilk Latin Amerikası Kinofestivalı keçiriləcək. Səfirlikdən AZƏRTAC-a bildirilər ki, festival çərçivəsində filmlər "Park Cinema" ("Flame Towers") kinoteatrında, "Landmark" kompleksinin kino zallarında, həmçinin Azərbaycan Diller Universitetinin binasında nümayiş etdiriləcək. Kinofestivalın keçirilməsində əsas məqsəd Azərbaycan tamaşaçılarını Latin Amerikası ölkələrinin mədəniyyəti və ənənələri, xüsusilə kinematoqrafiya tarixi və istiqamətləri ilə yaxından tanış etməkdir. Festival çərçivəsində Argentina, Braziliya, Kolumbiya, Kosta Rika, Kuba, Peru və Meksika istehsalı olan yeddi ekran eseri təqdim ediləcək. Filmlər ingilis dilində subtitrə ilə ispan və portuqal dillərində göstəriləcək. Bütün seanslara giriş sərbəstdir. Meksika səfirliyinin məlumatında deyilir: "Latin Amerikası ölkələrinin zəngin mədəni irsi var. Yeni ictimai cəreyanların qədim adət-ənənələrlə uzunmüddəli sintezi prosesi öz əksini regionun istə mədəni və qastronomik rəngarəngliyində, istəsə də tarixi və linqvistik zənginliyində tapıb".

## Türk Şurasının nümayəndə heyəti Mərkəzi Seçki Komissiyasında olub

A prelin 9-da Türk Şurası baş katibinin müavini Ömər Kocamanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Mərkəzi Seçki Komissiyasında (MSK) olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, MSK-nin sədri Məzahir Pənahov qonaqlara prezident seçkilərinə hazırlıq işləri barədə məlumat verib. Bildirilər ki, aprelin 11-də 5 milyon 315 min yaxın seçici 5 min 641 seçki məntəqəsində səs verəcək. Seçkiyə hazırlıq işləri yüksək səviyyədə görülüb, zəruri şərait yaradılıb. Seçkiləri 51 beynəlxalq kütüvə informasiya vasitəsinin 118 təmsilçisi işıqlandıracaq. 890 beynəlxalq müşahidəçi, 59 mina yaxın yerli müşahidəçi səsvermenin gedisi izləyəcək. Səsverme günü iki qrup halında üç şəhərdə müşahidələr aparacaqlarını deyən Ömər Kocaman seçkilərə hazırlıqları yüksək qiymətləndirib. O qeyd edib ki, rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinə 16 müşahidəçi daxildir.



# Ermənilərin aprel etirafı...

## Düşkünlük, gücsüzlük və məğlubiyyət!

**"iki il öncənin bu günü bizim ictimaiyyəti heç də xoş olmayan müharibə xəbəri oyadı". Bu barədə Ermənistən 1in.am saytının analitik bölməндə aprel müharibəsinə və işgalçılardan məğlubiyyətinə həsr olunmuş yazıda qeyd olunub. Məqalədə bildirilir ki, herbi əməliyyatlar bütün cəbhə xətti boyu başlayıb və xüsusi, "Art-sax" (Qarabağ-red.) - Azərbaycan "sərhədinin" cənub ("Hadrut"-Xocavənd) və şimal-şərq ("Mardakert"-Ağdərə) istiqamətlərində qızığın döyüşlər gedib.**

Məqalənin həm de bir düşmən etirafı olduğunu nəzərə alaraq, onun davamını diqqətinize çatdırırıq. Belə ki, sözügedən yazıda bildirilir ki, "dördgünlük müharibə" erməniləri yeni reallığı nəzər salmağa məcbur etdi. SİTAT: "Hənsi ki, biz köhnə miflərlə vidalaşmalı oduq - hətta ola bilər ki, yeni situasiyanın adekvat baxışına sahib olmadan".

### "Dördgünlük müharibə" - erməni mifinin dağıdılması reallığı

Düzdür, sözügedən məqalədə erməni müəllif erməni ordusunun bacarıqlılığını və zəifləyini etiraf etse də, necə deyərlər, digər tərəfdən, bunu öz təbirince, yani ermənilərə xas olan əsasla pərdələməyə çalışıb. Məsələn, "dördgünlük müharibə"nin ermənilərin herbi-siyasi elitasının bacarıqlılığının və nəşliyinin, orduñun hərbi üstünlüyü mifinin indikatoru olduğunu yazan müəllif digər tərəfdən, guya belə bir vəziyyətdə "milletin" qeyri-standart hallarda rasiyalı həll etmə qabiliyyətinin olduğunu, hətta erməni əsgər və zabitlərinin "şücaət" göstərdiyini iddia edir. Əlbəttə, belə olan halda gerçək bir sual yaranır: belədirse, düşmən əsgər və zabitləri bu qədər "qəhrəmanlıqlar" göstəriblərsə, ermənilər nəyə görə məğlub oldular? Söz yox ki, erməni tərefi bütün hallarda uduzublar və onların nə hərbi, ne də digər cəhətlərdən heç bir uğurları olmayıb.

**Erməni müəllif: "Bizim siyasi sistem, təəssüf ki, Qarabağ probleminin həlli üçün heç bir hazırlıq malik deyil, hətta**



**müzakirələr, debatlar aparmaq səviyyəsində olsa belə"**

Lakin burada digər təref - ermənilərin müharibədən bezdikləri də açıq-aydın görünür. Misal üçün, yazıda qeyd olunur: "Dördgünlük müharibə" yeni başıxa məharibə və sülh dilemməsi üzərində düşünməye vadar etdi və göstərdi ki, bizim siyasi sistem, təəssüf ki, Qarabağ probleminin həlli üçün heç bir hazırlıq deyil, hətta müəllif etiraf edir ki, 1994-cü ildən başlayaraq, atəşkəs rejimi tətbiq olunduandan sonra ermənilər dövlətçilik ideyaları ətrafında baş qarışdırmaqla meşğul olublar - növbəti müharibədən yan keçərək, eslinde, onu daha da yaxınlaşdırmaqla. Lakin bunun yerinə hakimiyyət korrupsiyalar, seçki falsifikasiyaları vasitəleri ilə o qədər meşğul oldular ki, birinci müharibənin effektlerində yararlanmayı bacarmadılar. "Halbuki elə sivilizasiyalı, siyasi bir mühiti mehv elədi ki, onların üzerinde vətəndaş maraqlarını təmin edəcək müasir dövlət qurmaq olardı..."

Bu kimi məsələlərə toxunan erməni müəllif digər bir məqama toxunur: "Təsadüfi deyil ki, müharibədən bir neçə ay sonra PPX alayının elə keçirilməsi avantürası baş verdi. Düz bir il sonra isə, ictimaiyyətin siyasi kapitulyasiyası reallaşdı. Bu, bizim siyasi sistemin dolayı ilə "dördgünlük müharibə"dən sonra - daha dəqiq desək, problemlərin həlli üçün səslənən yeni çağırışlar qarışında "ağ bayraq" qaldırması idi. 2016-ci ilin aprelində bizim ictimaiyyət rasionallıq, dolğun baxış kimi keyfiyyətlər əldə etse də, sonradan bütün bunlar

Beləliklə, görünən budur ki, aprel müharibəsi düşmənə kifayət qədər ciddi dərs, hətta kötə təsiri bağışlayıb. Ona görə də, hər ilin bu ərafələrində ermənilər, nece deyərlər, ağlaşma quraq, məğlubiyyət etiraflarını etmək məcburiyyətində qalırlar.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

## İlin sonunadək valyuta ehtiyatları əhəmiyyətli dərəcədə artacaq

**I**lin sonunadək valyuta ehtiyatlarımız əhəmiyyətli dərəcədə artacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov deyib. Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatlarını qənaətə istifadə etdiyini deyən sədr qeyd edib ki, bündəyə transferlər, eyni zamanda, idxal əhəmiyyətli dərəcədə aza-

lib. Bu da bizə nəzərdə tutulan layiheləri yerinə yetirməyə imkan verir. Bu ilin üç ayında valyuta ehtiyatları 2,2 milyard dollar artaraq 44 milyard dolları ötüb. Mövcud bazar konyukturasından istifadə edərək neftin qiymətinin əhəmiyyətli dəyişiklik olmasına, valyuta ehtiyatlarımız artacaq.

# Yaponiya ilə Azərbaycan arasında gömrük əməkdaşlığının inkişaf perspektivləri müzakirə olunub

**Yaponiya ilə Azərbaycan arasında gömrük əməkdaşlığının inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.**  
Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, aprelin 9-da Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-polkovniki Aydin Əliyev Yaponiya-nın Maliyyə Nazirliyi Gömrük və Tarif Bürosunun baş direktorunun müavini Sumiya Şibasaki-nın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydin Əliyev Azərbaycan və Yaponiya gömrük xidmətləri arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq münasibətlərinin səviyyəsindən, xüsusilə Ümumdünya Gömrük Təşkilatı çərçivəsində elaqələrdən məmənnunuşunu ifadə edib, bu elaqələrin bütün sahələrdə bundan sonra da inkişaf edəcəyinə ümidi var olduğunu bildirib.

Komitə sədri Azərbaycan Gömrük Xidmətinin Ümumdünya Gömrük Təşkilatı ile qarşılıqlı səmərəli elaqələrinən, bu qurumun baş katibi Kunio Mikiyanın Azərbaycana sefərlərindən məmənnunuqla səhəbət açıb və gələcək də elaqələrin daha da möhkəmlənəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Aydin Əliyev Yaponiya gömrüyünün kadrların potensialının artırılması istiqamətində Azərbaycana göstərdiyi dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə edib, artıq dörd nəfər gömrük əməkdaşının Yaponiyada təhsil aldığı və həmin şəxslərin gömrük orqanlarında mühüm vəzifələr tutduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycanda əlverişli biznes mühitindən, sahibkarlıq fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan ad-



dimlərdən bəhs edən Aydin Əliyev iş adamlarının çevik və səmərəli fəaliyyəti üçün mühüm imkanlar yaradıldığı vurğulayıb. Ölkədə istehsal məqsədilə həyata keçirilən layihələrin 7 il müddətində vergilərdən azad olunduğu diqqətə çatdırıban Aydin Əliyev yaradılan münbit investisiya mühiti ilə əlaqədar yaponiyalı iş adamlarının da Azərbaycana investisiya yatıracağına, iri həcmli istehsal sahələrinin yaradılmasına töhfə verəcəklərinə əmin olduğunu bildirib.

Yaponiya Maliyyə Nazirliyinin Gömrük və Tarif Bürosunun baş direktorunun müavini Sumiya Şibasaki iki ölkə arasında elaqələrin inkişaf etdiyi ni və gələcəkdə daha da möhkəmlənəcəyini, öz növbəsində, hər iki ölkənin gömrük orqanlarının da elaqələrin səmərəli şəkildə inkişafına töhfələrini vərəcəyini bildirib.

Görüşdə bu il mayın 2-4-də Dövlət Gömrük Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Bakıda keçiriləcək Gömrük və Logisti-

ka üzrə Səlahiyyətli İqtisadi Operatorların Beynəlxalq Assosiasiyanın illik assambleya və konfransı, iyul ayında keçiriləcək "Gömrük idarəciliyində aktual məsələlər və çağırışlar" mövzusunda III Beynəlxalq Tələbə Konfransı barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Gömrük Xidmətinin son illər gömrükə əlaqəli bir sıra beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsinə və bu tədbirlərin əhəmiyyətinə toxunan Sumiya Şibasaki, o cümlədən beynəlxalq tələbə konfransının gənc gömrükçülər arasında elaqələrin qurulması və inkişafı baxımından faydalı olduğunu və bu tədbiri yüksək qiymətləndirdiklərini bildirib.

Eyni zamanda, görüşdə bu il Ümumdünya Gömrük Təşkilatında keçiriləcək seçkilərlə bağlı qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə Yaponianın Azərbaycan Respublikasındaki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Teruyuki Katori də iştirak edib.

## Muxtar respublikada 36 min 42 ari ailəsi qeydiyyata alınıb

2018-ci ilin birinci rübündə muxtar respublika üzrə 1676 vətəndaşın 36 min 42 ari ailəsi qeydiyyata alınıb və baytarlıq-sanitariya pasportu (şəhadətnamə) verilib. Həmçinin öten ay muxtar respublikada 953 baş inek və düyüdə süni mayalanma aparılıb, keçən ildən mayalanmış ineklərdən 1044 baş cins buzov alınıb. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Baytarlıq Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, xidmət tərəfindən mart ayında da ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib. Belə ki, öten ay mərkəzi və rayon baytarlıq laboratoriyalarda brusellyoz xəstəliyinə görə 9736 qan nümunəsi, 218 patoloji nümunə, 5 adda 16 min 771 parazitar nümunə müayinələrdən keçirilib. Profilaktika məqsədilə 6 min 417 baş iribunuzlu heyvanda qaraya, 13 min 202 baş iribunuzlu emkar, 60 min 613 baş iribunuzlu nodulyar dermatit, 1698 baş iribunuzlu dabaq, 13 min 362 baş xirdabuynuzlu işə bradzot xəstəliyinə qarşı peyvəndləmə tədbirləri aparılıb. Qeyd olunan dövrde 319 obyektde dezinfeksiya və dezinseksiya işləri görüllüb, baytarlıq nəzarəti altında olan obyektlərdə 23 dəfə reyd aparılıb, sanitər-ekspertiza laboratoriyalarda 1259 nümunə orqanoletik, bakterioskopik, toksikoloji müayinələrdən keçirilib. Həmçinin yerlərdə sahibkarlarla 2 dəfə görüş təşkil edilib, onlara mal-qaraya qulluq, yemləmə, xəstəliklərdən qorunma və digər məsələlər barədə maarifləndirici tövsiyələr verilib.

## ABŞ və İtalya jurnalistləri Mətbuat Şurasında olublar

Dünən ölkəmizde səfərdə olan xarici jurnalistlər Azərbaycan Mətbuat Şurasında olublar. MŞ sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov ABŞ və İtalyanın nüfuzlu media orqanlarında siyasi şərhçi kimi fəaliyyət göstərən Nurit Qrengerdən, Yason Katsdan, Lello Stelettidən, Raoul Kontrerasdan və Domenika Letisiyadan ibarət nümandə heyətinin üzvlərinə rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyət istiqamətləri barədə geniş məlumat verib.

Mətbuat Şurasının KİV-lərin 11 aprel növbədənəkənar Prezident seçkilerində peşə fəaliyyətini yerinə yetirmələrinin monitoringünü apardığını vurğulayan Ə.Amaşov xarici jurnalistləri prosesin metodları ilə tanış edib. Qeyd edək ki, ABŞ və İtalyadan olan jurnalistlərin ölkəmizə səfərlərindən meqsəd 11 aprel Prezident seçkilerini işıqlandırmaqdan ibarətdir. Qarşılıqlı müzakirələr şəraitində keçən görüşdə medianın mövcud istiqamətdəki fəaliyyətdəki müxtəlif məqamlardan söz açılıb.



## "Armeniareport": Ermənistanın siyasi elitası yalan təbliğat aparır

Rusiya rəsmi Yerevanın yeganə müttəfiqi kimi qələmə verilsə də, bu, əslində belə deyil. Ermənistanın "strateji müttəfiqi" hesab olunan Moskva Azərbaycanla da hərbi əməkdaşlığı davam etdirir.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirlər Ermənistanın "Armenia-report" saytında yer alıb. Ermənistanın sabiq müdafiə naziri



Vaqharşaq Harutyunyanın Rusiya ilə bağlı açıqlamasını şəhər edən sayt yazar ki, keçmiş nazir kimi, erməni siyasi elitasının böyük əksəriyyəti Rusiya ilə bağlı yalan təbliğat apararaq erməni ictimaiyyətini aldatmağa çalışır.

Müəllif qeyd edir ki, Rusiya bu gün Azərbaycan və Türkiye ilə diplomatik, hərbi sahələrdə əməkdaşlığı inkişaf etdirir. Bununla yanaşı, Türkiye, Gürcüstan və Pakistan Azərbaycanın strateji müttəfiqləridir. Türkiye Dağlıq Qarabağ münaqışının səbəbindən 25 ildir ki, Ermənistanı iqtisadi blokadada saxlayır. Dörd günlük aprel müharibəsi xatırladan erməni jurnalisti yazar ki, hərbi əməliyyatlar Rusiya istehsali olan silahlarda həyata keçirildi və Ermənistan möglübliyətə uğradı.

Saytda Azərbaycanın regiondakı digər bir müttəfiqindən də bəhs edilir. Qeyd olunur ki, Gürcüstan Azərbaycanla hərbi sazişlər imzalayıb, eləcə də rəsmi Tbilisi Bankının Dağlıq Qarabağ siyasetini destəkləyir. Müəllif Azərbaycan-Pakistan münasibətlərinə də toxunaraq vurgulayıb ki, Pakistan müttəfiqlik siyasetinə sadıq qalaraq, Ermənistanla heç bir diplomatik əlaqə qurmayıb.

Vaqharşaq Harutyunyanı boşboğaz və yalançı adlandıran müəllif Azərbaycan ordusunun öz arsenalını İsrail və Rusiya hərbi texnikası ilə doldurduğunu söyləyir. Bütün bu faktların fonunda qeyd olunur ki, siyasi mənzərə Ermənistanın regionda təkləndiyini göstərir.

## Belarus televiziyası Azərbaycan mətbəxi haqqında veriliş hazırlayıb

Belarus Azərbaycan icmaları Konqresinin təşəbbüsü ilə Belarus Respublikasının Milli Dövlət Teleradio Kompaniyasının (Belteleradiokompaniya) yüksəkreytingli verilişlərindən biri olan "Kulinari-



ya diplomatiyasının növbəti buraxılışı Azərbaycan mətbəxine həsr olunub. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilərlər ki, programda Belarus Azərbaycan icmaları Konqresinin idarə heyətinin üzvü Gülnarə İmanova və təşkilatın fəal üzvlərindən biri Olesya Kosokina Azərbaycanın zəngin milli mətbəxi haqqında Belarus tamaşaçılara məlumat veriblər. Diqqətə çatdırılıb ki, 2000-ə yaxın xörək növü olan Azərbaycan milli mətbəxi dünyانın ən qədim, zəngin və dadlı mətbəxlerindən biridir.

Verilişdə Azərbaycan kulinariyasının tarixinə və özü-nəməxsusluğuna görə qonşu xalqların mətbəxindən xeyli fərqləndiyi bildirilib, onun dolma, plov, piti və digər xörəkləri haqqında geniş dənilmişdir. Eyni zamanda, Belarus Azərbaycan icmaları Konqresinin Azərbaycan mədəniyyətinin tərkib hissəsi kimi milli mətbəxin təbliğinə xüsusi önəm verdiyi vurğulanıb.

**B**öyük Britaniyanın Solsberi şəhərində Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Kəşfiyyat İdarəsinin sabiq əməkdaşı Sergey Skripalın və onun qızı Yulianın zəhərləndirilməsindən sonra dünya siyasetində sözün həqiqi mənasında bir dram yaşanır. Məsələ London-Moskva münasibətlərinin sərhədini çoxdan aşır. ABŞ və Al yanmış situasiyada Böyük Britaniyanı haqlı saydıqlarını açıq bildirlər. Avropa İttifaqının 20-yə yaxın ölkəsi bəyan edib ki, Rusiya diplomatlarını deportasiya edə bilərlər. Martin 22-də Al-nin Rusiyadakı səfirinin geri çağırılması ilə həmin prosesə start verilib. XXI əsrə ilk dəfədir ki, böyük geosiyasi güclər arasında qarşidurma geniş miqyas almaqdır. Mütəxəssislər proseslərin həmin istiqamətdə inkişafının bütün dünya üçün ciddi təhdid olduğu barədə xəbərdarlıq edirlər. O cümlədən yeni "soyuq müharibə" və silahlanma yarışının meydana gəlməsi istisna edilmir. Həmin kontekstdə "diplomat müharibəsi"nin mümkün geosiyası sonucları ilə bağlı analizə ehtiyac duyuruq.

### Diplomatiyadan imtina: onu nə əvəz edəcək?

Moskva-London xəttində gərginlik artmaqdə davam edir. Hətta ortaya yeni təhlükəli çalarlar çıxır. Tərəflərin bir-birinə güzəste getmək fikrində olmadığı Avropa İttifaqı və ABŞ-in siyasi rəhbərliyinin məsələye münasibətlərini açıqlamasından sonra bir daha aydın oldu. Görünür, ziddiyət, sadəcə, qarşılıqlı surətdə diplomatları qovmaqla mehdudlaşmayaçaq. Söhbət daha geniş və dərində olan məqamlardan gedir ki, yekunda qlobal siyasetin dalana dirənməsi proqnozu özünü doğrudla biler.

Böyük Britaniyanın müdafiə naziri Gevin Uilyamsonun Rusiya "çəkilsin və sussun" kimi sözler işlətməsindən sonra Kreml daha sərt təpkilər ortaya qoyur. G.Uilyamsonun "soyuq müharibə"nən də bəhs etməsi narahatlıqla qarşılanıb. Sonrakı proseslər məsələnin yalnız bir nazirin özəl fikirləri ilə bağlı olmadığını gösterdi. Al-nin siyasi rəhbərliyi müzakirələrdən sonra münasibətləri ni ifadə etməkdədir. Yayılan informasiyalara görə, təşkilatın 20-yə yaxın dövləti Rusiya diplomatlarını qova bilər.

"The Times" nəşrinin yazdırına görə, Fransa, Almaniya, Polşa, İrlandiya, Hollanda, Estonia, Latviya, Litva, Bolqarıstan, Çexiya, Danimarka və daha doqquz ölkə bu fikirdəirlər. Onlar rusiyali diplomatları Böyük Britaniya ilə həmrəylik nümayiş etdirmək üçün deportasiya edəcəklərini bəyan ediblər. Almanyanın kanseri Angela Merkel də yaranmış münəaqişdə Londonu haqlı bildiklərini ifade edib.

Ekspertlər prosesin genişlənməsinin və yönümünən beynəlxalq münasibətlər sistəmində ciddi problemlər meydana getirə biləcəyini vurğulayırlar. Çünkü söhbət faktiki olaraq Rusiya kimi böyük bir dövlətin diplomatik boykotundan gedir. Üstəlik, yaranmış veziyət böyük dövlətlərin geosiyası liderlik uğrunda mübarizəsi ilə əlaqələndirilir. Əgər bu proqnoz doğrudursa, onda məsələ yalnız zəhərləndirilmə ilə izah oluna bilməz. Belə çıxır ki, pərdə arxasında daha ciddi faktorlar vardır.

Onların sırasında Yaxın Şərqdən Rusyanın sıxışdırılması strategiyasının dayanlığını ifadə edirlər. Belə ki, artıq Vaşinqton Suriya və İraqda Moskva-Tehran tandeminin güclənməsinə dözmək fikrində deyil. Müxtəlif səviyyələrdə söylənən fikirlər göstərir ki, Rusiya İranın regionda mövqeləri-

# DİPLOMATİK MÜHARİBƏ: dünya siyaseti dalana dirənir



nin daha da güclənməsi üçün çalışır. Digər tərəfdən, Ankaranın hərbi əməliyyatlarına etiraz etməməkle ABŞ-Türkiyə münasibətlərində problemlər yaratmağı hədəfleyib. Burada Kremlin iki əsas məqsədə çatmaq niyyətində bəhs edilir:

Birincisi, Türkiyəni geosiyası olaraq Qərbən "qoparmaq", ikincisi, NATO-nun cənub cinahında boşluq yaratmaq. Bunlarla bağlı rusiyali ekspertlər açıq danişirlər. Hətta bir sıra hallarda Moskvanın uğur qazanlığından bəhs edilir. Şübə yoxdur ki, Vaşinqton üçün Türkiye faktoru strateji əhəmiyyət kəsb edir və bu sebəbdən baş verənlərə aktiv müdaxile etməkdən çəkinmeyecek. Məsələn, ABŞ-in tanınmış diplomatlarından biri "Rusiya Afrini Amerikaya yedirde bilmədi", deyib. Yəni Kreml "Zeytun budağı" əməliyyatına etiraz etməməklə, eslinde, Vaşinqton-Ankara xəttində gərginliyi artırmaq niyyəti güdüb. Bunun sübutu kimi, amerikalı diplomat Rusyanın İdlibde Bəşər Əsəd güçlərini türk əsgərlərinin üzərinə yəritmək cəhdini misal göstərib. Lakin türkələr peşəkar səviyyədə həyata keçirdikləri hərbi əməliyyatları ilə rəqiblərin heç birinə şans vermədilər. Afrin əməliyyatı isə tam sübut etdi ki, Türkiye öz sərhədindən kənardan ciddi hərbi əməliyyat aparmaq iqtidarındır.

### "Soyuq müharibə" və silahlanma: mübarizənin güzətsiz üzü

Qərb-Rusiya qarşidurmasını yüksəldən digər faktor Ukrayna və Baltikyanıda tərəflərin geosiyası mübarizəni daha da intensivləşdirməsi ilə bağlıdır. Həmin istiqamətdə total surətdə rus dilini və medeniyyətinin sıxışdırılması prosesi vüsət almaqdadır. Ukrayna və Latviya bu sahəde daha fəal görünürələr. Belə təəssürat yaranır ki, "Skripal məsəlesi" də bütöv bir prosesin bir fraq-

mentidir. Reallıqda dünyanın böyük gücləri arasında mübarizə daha geniş və çeşidli məzmun kəsb etməye başlayıb.

Gözənlənilər ki, həmin mübarizə Mərkəzi Asiyaya da sıçrasın. Bu halda daha ziddiyətli bir mənzərə yaranmış olar. Və həmin reallıq prizmasından Rusyanın diplomatik izolyasiyası prosesinin tehlükəli aspektləri aydın görünəcək. Konkret desək, dönya faktiki olaraq yeni bir "soyuq müharibə"nin ve silahlanma yarışının astanasındadır. Buradan kimin sağ-salamat çıxa biləcəyini indidən iddia etmək risklidir. Cox güman ki, bütövlük dönya yeni səviyyədə tehdidlərlə üzleşəcək. Bu müstəvidə Avropa ölkələrinin Rusiya diplomatlarını qovmaq siyasetinin bir sıra geosiyası həssas məqamları alovlandırması üzərində düşünmək lazımdır.

Bələ görünür ki, Qərbədə Avrasiyadakı geosiyası proseslərin gedisətinə əsas olaraq Moskvanın təsir etdiyi qənaəti vardır. Qərbən böyük dövlətləri də buna qarşı öz siyasi mövqeyini sərt şəkildə qoyurlar. Deməli, qlobal geosiyası mübarizənin keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksəldiyini deyə bilərik. Bu baxımdan bundan sonra dünyani nələrin gözəldiyi xeyli düşündürür.

Rusyanın diplomatik təcridi Al-Rusiya münasibətlərində bir durğunluq meydana gətirə bilər. Hələ illin əvvəlində mütəxəssislər bu ssenarini istisna etmirdilər. Onun reallaşması Avropa və Rusiya iqtisadiyyatına ciddi zərər vura bilər. Hər bir halda Rusyanın siyasi-diplomatik proseslərindən kənardan saxlanması təsirsiz ölüşə biləcəyinə ümid etmek sadələvhələk olardı. Moskvanın daxili problemlərin həllinə dəha çox diqqət yetirəcəyi ilə bağlı verdiyi vədlərin reallaşması da yuxarıda vurğulanan şərtlər daxilində kifayət qədər problemlər görür. Yəni Rusiya məcburən xarici siyasetdəki bir sıra məqamları aktivləşdirməli olacaq. Bu isə böyük bir məkanda sosial-iqtisadi vəziyyətin ağırlaşması ehtimalını ortaya atır.

Maraqlıdır ki, Rusiya məsələsində Al-nin əksər dövlətləri ortaq mövqə nümayiş

etdirməyə başlayıblar. Bu nə deməkdir? Al-də xarici siyaset daha sistemli aparılmağa başlanılıb? Belə ki, keçici bir hadisədir? Bu sualların cavabları da Avropa İttifaqının taleyi baxımından maraq doğurur. Təşkilatın siyasi liderləri son vaxtlar integrasiyadan və siyasetdə müteşəkkillikdən dəha çox danışmağa başlayıblar. Görünür, Rusiya diplomatlarının çıxarılması faktoru da məhz əsas olaraq mövqə birliyinin nümayiş etdirilməsidir. Yəni müəyyən məsələlərdə üzv dövlətlər arasında fikir ayrılığı olsa da, prinsipial geosiyası məqamlarda Al mütəşəkkillik nümayiş etdirə bilər. Hətta Böyük Britaniyanın Al-dən çıxmazı prosesi belə Londonu təşkilatın gözündə qiymətdən salmayıb.

**Düşünürük ki, bu, doğru olduqda, Moskvaya əhəmiyyətli mesaj verilir. Yəni hər nə olursa-olsun, Rusiya nə NATO-nu zəiflədə, nə də Al-də ciddi ziddiyətlər meydana gətirə bilər!**

Buna baxmayaraq, qlobal miqyasda geosiyasi vəziyyətin daha gərgin hala gelməkə olduğunu inkar etmək mümkün deyildir. İki supergütün qarşidurmasının dəha da artması riskləri artırır. Yeni dünya müharibəsinin yaranması ehtimalı yox deyildir. Bəşəriyyət üçün ən təhlükəli gedisət də bundan ibarətdir. Həmin sebəbdən də diplomatik müharibənin nə dərəcədə dünyaya sərfli olması üzərində də düşünmək gərəkdir. Bu qarşılıqlı diplomat qovma prosesinin möhdud dairələrden başqa kimlərə xeyri vardır? Bu sualın müsbət cavabının olduğu düşünmürük.

# Serjik gedir və qalır...

Sargis Artsruni: "Serj Sarkisyan öz vəzifəsi ilə vidalaşdıqdan sonra, nəinki siyasetdən getməyəcək, həmçinin, hakimiyətin sükanını əlində saxlayacaq"

**"**Serj Sarkisyan bu gün - Ermənistən cəmiyyətində eks-təssüratlara buraxaraq, prezidentlik vəzifəsi ilə vidalaşır. Sarkisyan - Ermənistən 3 prezidentindən biridir ki, öz vəzifəsi ilə vidalaşdıqdan sonra, nəinki siyasetdən getməyəcək, həmçinin, hakimiyətin sükanını əlində saxlayacaq. Kimsə şübhə etmir ki, məhz o, aprelin 17-dən sonra artıq parlament idarəciliyi olan Ermənistən baş nazir vəzifəsini tutacaq". Bu barədə Ermənistənin müxalifyönü "1in.am" saytının rusdilli bölməsində siyasi analitik Sargis Artsruni qeyd edib.

**"Kifayət qədər insanlar var ki, onlar Sarkisyanın bioqrafiyasının bu hissəsinin həddindən artıq şিষirdildiyini, hətta uydurulduğunu iddia edirlər"**

Artsruni öncəki illərə ekskurs edərək, yazar ki, 1988-ci il "hərəkatı" (dirnaqlar bizimdir) ve burada DQ-də erməni separatçılığı və ekstremizminin esası nəzərdə tutulur-R.N.) olmasayı, Serj Sarkisyan partiya-dövlət rütbasında mühüm simaya çevrilerdi. SİTAT: "Serj Sarkisyanın marksizm-leninizm ideologiyasına inanmasını çətin deyə bilerik, yaxud hələ cavamlıq vaxtlarından dövlət işlərinin onu cəlb etməsi qənaatine gelə bilerik, ancaq o öz yerini sovet zamanlarında tutmağı bacardı. Serj Sarkisyan 1979-cu ildən 1988-ci ilə qədər Stepanakertin (Xankəndinin-R.N.) şəhər komitəsinin komsomol təşkilatından DQ-nin birinci katibinin birinci müavini statusuna qədər yüksəlib".

Beləliklə, Sarkisyanın sovet hakimiyəti zamanındaki sonuncu vəzifəsinin, hətta bu gün də onun spekulasiya etmesine səbəb olduğunu yanan erməni analitiki, onu nəzərdə tutub ki, sözügedən "hərəkatın" ilk günlərində, vilayətin partiya təşkilatları mitinqlərlə bağlı qadağaları aradan qaldırmağa çağlışdırılar. Serj Sarkisyan "erməni ümməkmilli hərəkatı" ilə isti münasibətlərini qurdur və "Artsaxda" (dirnaqlar bizimdir-R.N.) təsiri mövqelərə sahib oldu. SİTAT: "Serj Sarkisyanın rəsmi bioqrafiyasında onun 1989-cu ilən, 1993-cü ilə qədər "DQR" in özünü müdafiə komitəsinə rəhbərlik etdiyi bildirilir. Bu, ehtimal etməyə zəmin yaradır ki, Ermənistənin mövcud prezidenti 4 il "DQR" in "müdafisi" (separatçılıq siyasetini-R.N.) koordinasiya edib. Xatırlaqla ki, Serj Sarkisyan bu statusunda bir neçə dəfə Ermənistən televiziyasına müsahibələr verərək, həmin dövrlerin müxalifətinə qarşı keşkin fikirlər səsləndirdi. Lakin Ermənistənda da, "Artsaxda" da kifayət qədər insanlar var ki, onlar Sarkisyanın bioqrafiyasının bu hissəsinin həddindən artıq şifirdildiyini, hətta uydurulduğunu iddia edirlər. Çünkü həmin vaxtlarda "Artsaxda" "özünü müdafiə gücləri komitesi" adı altında heç bir orqanın olmadığı vurğulanır".

Sargis Artsruni sözügedən analitikasında yazar ki, guya Sarkisyan bir neçə aylıq "Artsax" tərk edir və bəzi iddialara görə, Moskvaya gedir. SİTAT: "Bəziləri iddia edirlər ki, Serj Sarkisyan Moskvada olduğu müddətdə belə, "Artsax" in "özünü müdafiəsinə" aid olan işlələ məşğul olub, bəziləri isə deyirlər ki, onun Moskvaya getməsi həmin vaxtlar DQ erməniləri arasında üstünlüyə sahib olan Samvel Babayanla arasında olan intriqalarla bağlıdır".



Analitik yazıda S.Sarkisyanla bağlı digər maraqlı amile toxunurlar. Belə ki, Artsruni yazar: "Bəllidir ki, Serj Sarkisyan 1993-cü ildə Vazgen Sarkisyanın dəstəyi ilə Ermənistən müdafie naziri oldu. İnformasiyalara malik olan mənbələr, həmçinin, yazırlar ki, Sarkisyan çox qısa müddət ərzində Levon Ter-Petrosyanın sevimli nazirlərindən oldu. Deyilənə görə, prezidentlə naziri yalnız partnyorluq və dostluq münasibətləri deyil, eləcə də, şahmat oyununa olan sevgi də birləşdirilmiş".

**"Sarkisyanın təyinatı Levon Ter-Petrosyan üçün "öldürücü" oldu: hakimiyət daxilində balans pozuldu və bu, son anda - 1998-ci ilin fevralında saray çevrilişi ilə nəticələndi"**

Erməni analitiki daha sonra yazar: "Serj Sarkisyan 1995-ci ildə milli təhlükəsizlik naziri olur və elə bir zamanda ki, "Vahan Ovanisyan+30" işi ifşa olunur. Deyilənə görə, Serj Sarkisyan bu gün koalisiya əməkdaşlığı etdiyi "Ermənistən Respublikası Cəbhəçilər Hərəkatı" terror təşkilatının rəhbərlərini həmin vaxtlar məyus edir. Ümumiyyətlə, Serj Sarkisyan müxalifətə qarşı ən ağır ölçülərin götürülməsi tərefdəri kimi çıxış edib. Təsadüfi deyil ki, 1996-ci ildə keçirilmiş rezonanslı president seçkilərindən sonra o, DİN və MTN-nin birləşməsi sayəsində supernazir olur. İki nazirlərin birləşməsi və Sarkisyanın təyinatı Levon Ter-Petrosyan üçün "öldürücü" oldu: hakimiyət daxilində balans pozuldu və bu, son anda - 1998-ci ilin fevralında saray çevrilişi ilə nəticələndi. Bu çevrilişin əsas adamı isə Serj Sarkisyan idi".

S.Artsruni həmin illərə de toxunaraq, yazar ki, Robert Koçaryanın prezidentliyinin ilk ilində Serj Sarkisyan DİN və MTN-nin naziri olaraq qaldı və bununla yanaşı, hakimiyətin əsas üzvlərindən biri kimi mövqeyini saxladı. SİTAT: "Lakin 1998-ci ilin sonunda və 1999-cu ilin evvəlində hakimiyət daxilində münasibətlər pozulmağa başladı. Vazgen Sarkisyan-Karen Demirçyan alyansının mövcudluğu və Vazgen Sarkisyanın etrafından hesab edilən iki generalın - müdafie nazirinin müavini Vaqram Xoororuninin və daxili qoşunların komandanı Artsrun Marqaryanın öldürməsi Robert Koçaryan-Serj Sarkisyan tandemini mehv etdi. "Miasnutyun" alyansının 1999-cu ilin parlament seçkilərində qəlebə qazanması və Vazgen Sarkisyanın baş nazir postuna təyin olunmasından sonra Serj Sarkisyan nazirlər kabinetində yerini qorudu. Lakin bu dəfə MTN-dəki nazir vəzifəsini saxlaya bildi. Çünkü Vazgen Sarkisyan birleşmiş nazirlərini buraxmaq qərarı vermişdi.

1999-cu ilin 27 oktyabr qətləməndən sonra Serj Sarkisyanın ehəti dairəsi daha da da-

ralmağa başladı. Onu, en azından, vəzifəsinə məsuliyyətsiz yanaşdırılmasına görə ittiham edirdilər. Sonda isə "Miasnutyun" alyansının tələbinin ardınca, Serj Sarkisyan istefaya göndərildi və sonrakı altı ayda Ermənistən prezidenti aparatiñ rəhbəri, eyni zamanda, təhlükəsizlik şurasının katibi postları ilə kifayətlənməli oldu".

**"Seçkilərdən qabaq Andranik Marqaryan qəfildən ölü və bundan sonra Serj Sarkisyan onu həm baş nazir, həm də Respublika Partiyasının sədri vəzifələri ilə əvəz edir"**

Erməni analitiki, həmçinin, yazar ki, 2000-ci ilin mayından sonra vəziyyət kardinal şəkildə dəyişildi - baş nazir Aram Sarkisyan hakimiyətdən uzaqlaşdırıldı və Robert Koçaryan həmin hakimiyəti öz əlində cəmləşdi. Serj Sarkisyan sonrakı 7 ilde müdafie naziri vəzifəsini icra etdi. SİTAT: "2003-cü ilin prezident seçkiləri zamanı Serj Sarkisyan Robert Koçaryanın seçki qərgahına rəhbərlik edib və həmin ərefələrdə siyaset və ekspert dairələrinə açıq olaraq bildirib ki, o, Koçaryanın xəlefə olacaq. Lakin Serj Sarkisyan çox yəqin ki, Robert Koçaryanı hamdan yaxşı tanrıyır və onun dəstəyinə deyil, özüne güvernirdi. Serj Sarkisyan, demək olar ki, 2007-ci ildə keçirilmiş parlament seçkilərinin Respublika Partiyasının proporsional siyahısında Vazgen Sarkisyanın presedentini təkrar edib. Seçkilərdən qabaq Andranik Marqaryan qəfildən ölü və bundan sonra Serj Sarkisyan, onu həm baş nazir, həm də Respublika Partiyasının sədri vəzifələri ilə əvəz edir. Baxmayaraq, Serj Sarkisyan, Robert Koçaryan hakimiyəti daxilində ən çox təsir etməye malik şəxs kimi seçilirdi, Koçaryan öz hakimiyətini xarici işlər naziri Vardan Oskanyana dövr etmək fikrindəydi.

Ancaq Robert Koçaryana iki məsələ mənə oldu. Bunlar - birincisi Serj Sarkisyanın rəhbəri olduğu Respublika Partiyasının parlament seçkilərində qəlebə qazanması, ikinci isə Levon Ter-Petrosyanın siyasetə dönüşü və prezidentlik ambisiyاسını ortaya qoymasıdır. Serj Sarkisyan səsli-küylü prezident seçkiləri nəticəsində və 1 mart hadisələri fonunda dövlət başçısı postuna sahib oludur".

**On illik hakimiyətdə olduğu dövrədə ölkə əhalisinin sayı azaldı, iqtisadiyyat çökdü, yoxsulluq həddi və sosial problemlər durmadan artmağa başladı...**

Sargis Artsruni analitik yazısının sonunda Serj Sarkisyanın hakimiyətdə olduğu dövrədə Ermənistən sürükədiyi bələləri da sadalayıb və qeyd edib ki, onun on illik hakimiyətdə olduğu dövrədə ölkə əhalisinin sayı azaldı, iqtisadiyyat çökdü, yoxsulluq həddi sosial problemlər durmadan artmağa başladı və s. "Bu gün Serj Sarkisyan prezidentlik postunu tərk edir, lakin hakimiyəti, hətta iqamətgahını saxlayır. Belə ki, aprelin 17-dən başlayaraq, bu dəfə baş nazir qismində ölkəni idarə edəcək"-deyə erməni analitiki siyasi təhlilini yekunlaşdırıb.

Rövşən RƏSULOV

**"The Daily Caller" qəzetində Ermənistanda kədərli vəziyyət barədə məqalə dərc edilib**

JACOB KAHNBERG, Editor for the Armenian News Service  
11:00 AM (ET) 04/10/2018  
Facebook Twitter Print Email  
Recent, the precarious position of Armenia in its own region and on the global stage came to a fore when a prominent Armenian politician revealed the stark truth about Armenia's economic weakness, compared with the progress of advanced neighboring countries. The U.S., its policymakers and, in particular, Congress take notice.  
Speaking with the Vartan Karakas website this month, lawmaker Aram Arshakyan, a member of the Armenian National Congress party, admits that Armenia plays almost no role when it comes to interstate economic ties in Eurasia.  
We are bypassed at all regional and international routes – transport, railway, oil, gas, others... we simply do not exist in the Caucasus, and this situation has not changed in last 20 years," Manukyan says. "Over the years, we have been bypassed by a lot of projects, including the Baku-Tbilisi-Ceyhan pipeline and the Baku-Batum railway, which were built through Georgia instead of Armenia, and now these are the North-South International Transport Corridor and China Silk Road."  
Manukyan is lamenting Armenia's crucial absence from the "New Silk Road" pioneered by Azerbaijan, Turkey and Georgia, which last year launched the

**A**merikada çıxan "The Daily Caller" qəzetində "Jewish News Service" nəşrinin sabiq baş redaktoru Ceykob Kamarasın Ermənistən Azərbaycanca qarşı təcavüzü nəticəsində Ermənistanda yanmış dözlüməz iqtisadi və siyasi vəziyyət barədə məqaləsi dərc edilib.

Ermənistən "durğunluq vəziyyətinə" də olan ziblixana" adlandıran müəllif erməni deputat Aram Manukyanın bəyanatlarına istinadla yazar ki, deqradasiyaya uğramış bu ölkədə vəziyyət getgedə pisləşir, Ermənistən "Avrasiyada dövlətləraarası iqtisadi münasibətlərdə praktiki olaraq heç bir rol oynamır".

Müəllif A. Manukyanın sitat getirərək qeyd edir ki, Ermənistən regional və beynəlxalq miqyaslı bütün layihələrdən, o cümlədən dəmir yol və enerji laiyihələrindən kənardə qalır.

Manukyan təessüfle vurğulayır ki, Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstanın təşəbbüsü ilə başlanılmış "Yeni İpək Yolu" kimi mühüm layihədə Yerevan istirak etmir. Keçən il həmin layihə çərçivəsində bu ölkələri birləşdirən, Avropa ilə Çin arasında yük və sərnişin daşımalarını təmin edən, Ermənistəndən yan keçən Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryol xətti istifadəyə verilib.

Ekspert yazar ki, eyni zamanda, Azərbaycan artıq bu il Türkiyəyə təbii qaz nəql edəcək. Sonra, 2019-cu ildə isə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün mühüm element olan "Şahdəniz-2" yatağından çıxarılan təbii qaz Avropaya nəql ediləcək. Ermənistəndə baş alıb geden korrupsiya ölkədə vəziyyəti daha da gərginləşdirir. Bu səbəbdən, sağlam düşüncəli investitorların heç biri Ermənistəndə səmaya qoymağə risk etmir.

Azərbaycan və Gürcüstan öz iqtisadiyyatlarını qərb ölkələri, ABŞ və Avropa ilə six münasibətlər əsasında quşur. Ermənistən geridə qalmış iqtisadiyyatı əvvəlki kimi yenə de kənd təsərrüfatından asılıdır, inflasiyanın sürətle artması və ciddi zəka axını müşahidə olunur.

Kamaras yazar ki, Ermənistən bu "girdə" dan çıxmısının yeganə mümkün yolu Azərbaycan ilə münaqişəni həll etmək və iqtisadi cəhətdən güclü olan bu dövlətlə yaxınlaşmaqdır. Bu məqsədə nail olmaq üçün Ermənistən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun işğalından əl çəkməlidir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının bir neçə qətnaməsi də bunu tələb edir.

Kamaras sonda yazar ki, ABŞ Qafqazdakı bu reallığı nezərə almmalıdır. ABŞ başqa bir ölkənin siyasi vassali olan, diləngi vəziyyətinə düşmüs Ermənistənla deyil, regionun "qərbyönümlü iqtisadi ulduzları" olan Azərbaycan və Gürcüstanla müttəfiqlik etməlidir.

**T**errorla mübarizə adı altında terrorçu qruplaşmaların ABŞ tərəfindən silahlandırılması Türkiye Silahlı Qüvvələrinin Afrinə qarşı "Zeytun budağı" əməliyyatını həyata keçirməyə vadar etdi. Zeytun məhsulları istehsal edərək, terrorçu qruplara maliyyə dəstəyi təmin edən Afrin kantonunun yerli əhalisinə dostluq rəmzi olaraq, əməliyyat "Zeytun budağı" adı altında aparıldı. Terrorla əlaqəli olanlara isə "budaq" vasitəsilə türksayağı tərbiyə veriləcəyi mesajı da aydın şəkildə belli olurdu.

Bölgədə bir çox regional və dünya güclərinin maraqları danıla bilməz. Hava və dəniz limanlarını Rusiyaya 49 illiyə istifadəyə verməklə Suriya prezidenti hakimiyətini qorumağa çalışırdısa və hətta müqavilə belə bağlanılmışdısa, deməli, yaxın gələcəkdə Rusyanın Əsədin hakimiyyətde qalmasını dəstəkləyəcəyinə zərər qədər şübhə ola bil-məz. Fərat çayının şərqi sahilinin Əsədin nəzarətində qalmasında, ən azından Rusiya tərəfi çox maraqlıdır. Fəratın qərb sahilini isə özünün və YPG-nin nəzarətində saxlamağı planlaşdırın amerikalılarla ruslar arasında sanki bir razılışma var. Əslində, "Rusiya ilə Fərat çayı boyunca razılaşmamız var" deyən ABŞ Dövlət katibi Reks Tillerson, "Stanford"da çıxış edərkən, Cənub-Qərbi Suriyada ABŞ, Rusiya və İordaniya ile birlikdə çalışdığını deməkə, bunu etiraf edirdi.

Türkiyənin öz sərhədlərində ABŞ, Rusiya və İordaniyanın birge fealiyyətlərinə səssiz qalacağının düşünmək sadəlövhülük olardı. Rəsmi Ankara üçün sərr deyildi ki, ABŞ-in əsl məqsədi Türkiyə sərhədi boyunca "kürd dəhlizi" yaratmaqdır. Bu dəhliz vasitəsilə Kobanını Afrinlə birləşdirib, yaratmaq istədiyi "kürd dövləti"nin Aralıq dənizinə çıxışını təmin etmək və Türkiyənin ərablərlə əlaqəsini kəsmek planın qayesini təşkil edirdi. Bu isə Türkiyə üçün həyatı təhlükəsizlik problemləri deməkdir və buna razılaşacağının düşünmək belə olmaz.

## Müttəfiq olmasına baxmayaraq, terrorçuları dəstəkləməsi ABŞ-in növbəti dəfə ikili standart siyaset yürütməsidir

Təhlükəsizliyinin təminatı və qanuni dövlət maraqları çərçivəsində Türkiyənin apardığı əməliyyatlar səbəbindən Afrinə görə Fransa BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının iclasını da topladı. Təhlükəsizlik Şurasını toplamaqda bölgədəki vəziyyətdən narahatlıq keçirdiyini nümayiş etdirmək səyləri də açıq-aydın bilinirdi. Amma görəsən, bu narahatlıq keçirən siyasiler, Suriya bir dövlət olaraq, məhv edilərkən, harada idilər? Terror təşkilatları azaşlı uşaqları və qadınları "canlı bomba" kimi istifadə etdikləri vaxt niye Təhlükəsizlik Şurasının iclasını toplanılmırdı və niye etiraz edilmirdi? Terrorçulara verilən silahlardan Türkiyə vətəndaşları öldürürləndə, niye etiraz edilmirdi? Bu siyasişlərin təhlükəsizliklə bağlı toplantıları, narahatlıqları yersiz olduğu kimi, səmimiyyəti də inandırıcı deyil. Nəinki Fransa, hətta sənəddə və sözdə Türkiyənin müttəfiqi olan ABŞ-in özünü də Türkiyə ilə deyil, terrorçularla eyni maraqda ve mövqedə olduğu inkar edilə bilməz.

Türkiyənin terrorizm-i

# Türkiyənin qələbəsi insanların qələbəsidir

bağlı qayğıları olduğu halda müttəfiqi olan ABŞ bu qayğılara etinəz yanaşındı. Türkiyə təhlükəsizliyi ilə bağlı narahatlıqlarını dəfələrlə bildirdi, ABŞ öz müttəfiq mövqeyini ortaya qoymurdu. Əraziləri terror təşkilatlarından birgə təmizləməyi təklif etdiyi zaman da, ABŞ müşahidəçi mövqeda durdu. ABŞ Türkiyə ilə strateji tərefdaş olduğu halda, terrorçularla eməkdaşlıq etməkdən cəkinmədi. Türkiyə öz vəsaiti hesabına ABŞ-dan silah almaq istəyən zaman bu silahları türklərə satmadığı halda, terror təşkilatına həmin silahları pulsuz verirdi. Bu, necə strateji ortaqlıqdır? Bu strateji ortaqlıqdan çox hiyləgərcəsinə terrorizmə dəstək verməkdir. Bu ABŞ-in növbəti dəfə ikili standart siyaset yürütməsidir. Yaxud bu, ən azından, ədalətsiz və qəbul olunmamış, eks-mövqə kimi dəyərləndirile biler. Elə bil, ABŞ terroru dəstəkləməkde maraqlıdır və biz bunun dəfələrlə şahidi oluruq. Eyni zamanda, bununda şahidi olduq ki, növbəti dəfə də bu fəvqədövlət yanlış siyaset yürüdüyü bütün dünyaya bəlli oldu. İndi dəstəklədikləri, silahla təmin etdikləri terror təşkilatı qaçı, Türkiyə isə öz qələbəsini qeyd edir. Türkiyə pul müqabilində bele satmadıqları, terrorçulara isə, təmənnasız olaraq verdikləri silahlar da türk ordusunun elinə keçir. Təbii ki, bu, ədalətin ikiüzlülük, xeyrin də şər üzərində qələbəsinin məntiqi nəticəsidir.

## Bu mübarizəni Əfqanistana və Vyetnama bənzədənlər nəticəni gördükdə, çox utandılar

Türkiyə ordusunun Afrinə alacağı xəbərləri istehza ilə qarşılındı. Kürdlər onların Afrində direnəcəkləri mesajını verirdilər. Səngərlər, barrikadalar quruldu və bunu nümayiş də etdirirdilər. Amma heç bir nəticəsi olmadı. Türkiyə ordusu Afrini mühəsirəyə aldıqdan heç 48 saat keçməmiş YPG təslim oldu və səssiz-səmirsiz şəhəri qoyub qaçı. Kürdlər Qərbin Türkiyəyə təzyiq göstərcəyinə, Afrin mərkəzinin tutulmasına mane olaca-

ğına

ümid edirdilər və son ana qədər okeanın o tayından kömək gözlədilər. Bu isə baş vermedi, çünkü Pentaqonun Afrində kürdlərə açıq dəstək vermesi mümkün deyildi. Nəticədə, YPG Suriyadakı 3 kurd vilayətindən birini itirdi. Maraqlısı budur ki, eynilə Kerkükde olduğu kimi, terrorçuları silahla təmin edən səssiz qaldı, Vaşinqton susdu və mövqesizlik sərgilədi.

Türk ordusu neçə savaş aparmaq lazımdır olduğunu və ədalətli müharibənin neçə olduğunu sərgiləmək bütün dünyaya növbəti dəfə mesaj verdi. Mülki əhalidən birçə nəfərin belə xəsarət almaması şərtiə geniş bir ərazi qısa zaman kəsiyində terrorçulardan azad edildi. Türk ordusu bir daha qəhrəmanlıq nümunəsi kimi yaddaşlara yazıldı. Bu mübarizəni Əfqanistana və Vyetnama bənzədənlər nəticəni gördükdə, çox utandılar. Türk ordusu Suriyani terrorçulardan təmizlədikdən, ərazini ələ keçirdikdən sonra yerli əhalinin məskunlaşmasını təmin etməklə, ən humanist siyaset yürütdüyünü təsdiq etdi. Türkiyənin heç bir ərazi iddiasında olmadığı isbat olundu. Əksinə, Türkiyə sühün və təhlükəsizliyin təminatçısı kimi bütün dünyaya bir daha tanındı.

## Türk əsgəri həmişə müharibələrdə qızıl leyaqət göstərib

Birinci Dünya müharibəsi zamanında Çanaqqalada gedən döyuşlərin dünyadan sonunu alicənəb müharibəsi olduğu barədə dünya səviyyəsində qəbul edilmiş fikirlər alt-üst oldu və türk ordusunun bu alicənəblığa sadıq qaldığı bir daha sübuta yetirildi. Bəli, Osmanlı ordusu, türk əsgəri həmişə müharibələrdə qızıl leyaqət göstərib. Dünya ictimaiyyəti bu leyaqətin yənə də şahidi oldu. Müharibədə qızıl leyaqət göstərməyin nə demək olduğunu biz, torpaqları erməni işğalçıları tərəfindən zəbt edilən, vandallığın şahidi olan azərbaycanlılar çox yaxşı bilirik. Erməni əsilli terrorçuların, qanıçən canilərin Xocalı soyqırımı töredən zaman bəşəriyyətə hansı insanlıq dramını yaşatığının şahidiyik. Azərbaycan torpaqlarını zəbt etməklə kifayətlənməyən erməni vandallar ərazidə mədəni irsə aid abidələri dağıtmadan da çəkinmədilər. Üstəlik, insanlığı sığmayan vəhşilik nümayiş etdirərək, dinc əhaliyə qarşı amansızlıq etdilər. Yaşından, cinsindən asılı olmayaq, kimsəyə acımadan amansızcasına insanlara işğəncə verdiyikdən və qətlə yetirdikdən sonra, hətta cesədlər üzərində təhqirəmiz hərəkətlərə də yol verdi-

lər. Ermenilərin timsalında dünya ictimaiyyəti bu kimi vandallığın şahidi olsa da,

Afrində türk ordusunun müharibə mədəniyyətini və insanlığını müşahidə etdi. Mülki əhalidən heç kimin xəsarət almasına yol verməyən, əksinə, dinc əhalinin terrorçuların azad edilməsi, yerli əhalinin öz yurd-yuvalarına qaytarılmasını təmin edən savaş aparmaqla türk ordusunun qızıl leyaqətə sahib olduğunu bir daha təsdiq etdi. Təsdiq etdi ki, türk ordusu budur və əsrlər önce olduğunu kimi əsrlər sonra da leyaqətə müharibə aparrı. Türk ordusunun müharibə mədəniyyəti, əsrlər əvvəl olduğunu kimi, yene də islam əxlaqına söykenir və humanizm prinsipləri daim prioritet hesab olunur. Tarix boyu Türkiyə apardığı müharibələrdə, mücadilələrdə zalimlərə düşmən, mezmumlara dost olub. Sülh namına, əmin-amanlıq üçün, insanlıq uğrunda daim mübarizə apardığı bütün dünyaya bəllidir və "Zeytun budağı" əməliyyatı da bu sıradan biri kimi dəyərləndirilir. Bu baxımdan, "Türk ordusu var olsun" deyənlər, əslində, insanlığın var olmasına istəyirlər.

Türk ordusunun və insanlığın var olmasına daha çox istəyən Azərbaycan xalqıdır. Əvvəla, ona görə ki, Türkiyə bizim üçün, sözün həqiqi mənasında, qardaş ölkədir və bu ölkənin maraqları bizim maraqlarımızdır. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin təbiri ilə deyək, "biz bir milət, iki dövlətik". Biz eyni milli mənsubiyyəti bölüşürük və bu baxımdan, təessübkeşlik hissi ilə hər zaman Türkiyənin yanındayıq. Diger tərəfdən də, əger Türkiyə və türk ordusu insanlıq normalarını tərənnüm edir, niyə də onun prinsipləri alqışlanmamalıdır? Azərbaycan insan pərvəlik siyasetinə, humanizmə qiymət verir və bu qiyməti verənlər də daim dəstəkləyir.

Azərbaycan Türkiyənin hər zaman yanındadır, siyasetini dəstəkləyir və öz dostluq və qardaşlıq prinsiplərinə sadıqdır. Bu baxımdan, Türkiyənin, türk ordusunun qələbəsi hem də bizim qələbəmizdir. Bu qələbəyə sevinənlər içərisində ən önde duran Azərbaycan xalqıdır. Qarabağ qaziləri, şəhid valideynləri, ümumilikdə, 50 nəfərə ya-xın şəxsin iştirak etdiyi "Qardaşlığımız ebedidir" platformunun təşkilatçılığı ilə baş tutan aksiya və bunun eyanı şahidi olan dünya ictimaiyyətinin bu qardaşlıq zərər qədər şübhəsi qalmadı. Səfirliyin qarşısında "Qarabağ-Afrin-Türkiyə" şurəsini səsləndirən iştirakçılar dərdlərimizin bir olduğunu bəyan edir və Azərbaycanın hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu elan edirdi.

Biz əminik ki, tezliklə Azərbaycan bayraqı da Şuşada, Xankəndində və bütün Qarabağ ərazisində Türkiyənin bayraqı ilə yanmış dalğalanacaq. Ona da əminik ki, bizim qələbəmiz də, sevincimiz də Türkiyənin qələbəsi və sevinci olacaq.

İnam İMRANOĞLU



# İsa Qəmbərin ümidsiz diaqnozları

**Q**isa müddət ərzində "Milli-Strateji Düşüncə Mərkəzi" sədri Isa Qəmbərin bir neçə dəfə tibb müəssisəsinə müraciət etməsi sahətində olan ciddi problemlərdən xəbər verir.

Təkcə Azərbaycanda olan tibb müəssisələrində deyil, hətta Türkiyədə, Ankara Hacettepe Universiteti xəstəxanasında belə müalicə alan İ.Qəmbər, yenə də müalicə məqsədi ilə ölkə hüdüdlərindən kənarda olan tibb müəssisəsinə müraciət edib və bu məqsədə hal-hazırda Almaniyadadır. Görünür, Türkiyədə müalicə alması "Milli-Strateji Düşüncə Mərkəzi" sədrinin üreyince olmayıb. Yəqin ki, məhz bu səbəbdən, dünyanın daha qabaqcıl tibb müəssisələrinə müraciət etməyə məcbur olub.

Eks-başqanın artıq bir neçə dəfə, həm də ardıcıl olaraq, ayrı-ayrı xəstəxanalarla müraciət etməsi, müayine və müalicəsi sehhətində olan ciddi problemlərdən xəbər verir. Öks halda, ötən ayın ikinci yarısında Türkiyədəki xəstəxanadan dönen eks başqan qısa müddətdən sonra müalicə məqsədile Almaniyaya üz tutmadı.

Dünyaca meşhur olan, tanınmış Ankara Hacettepe Universiteti xəstəxanasının İ.Qəmbəri müayine və müalicə edən həkiminin "Ses" İnformasiya Agentliyinə verdiyi açıqlamasından bəlli olur ki, sabiq başqanın siyasi fəaliyyətlə məşğul olması mümkün deyil. Hətta ev şəraitində, müalicəsini ambulator qaydada davam etdirməsi üçün nəzarət altında olması məsləhət görürlüb və sehhətinin yaxşılaşması üçün zəruri tədbirlərin vacibliyi bildirilib. Aktiv fəaliyyətdən uzaq olması barədə xüsusi tapşırıqlar alan sabiq başqan, həqiqətən də, siyasi sehnədən bir müddətdir ki, uzaqdır və bu uzaqlıq da bu vaxta qədər kölgəsi altında olan Müsavat partiyasında baş verən qarşılaşılıqlıda özünü bürüze verir.

## İsa Qəmbər xəstəliyinin acı

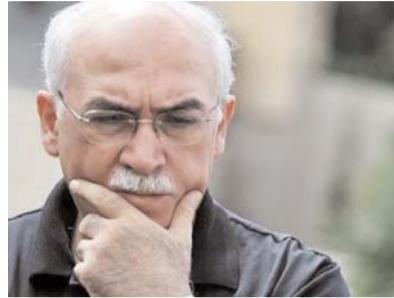
## Bakıda aptekdə cibgirlik edən şəxs saxlanılıb

**I**ctimai nəqliyyatda, həmçinin insanların sıx olduğu obyektlərdə cibgirlik edərək pul və qiymətli əşyalar ələ keçirən şəxsin saxlanması istiqamətində Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin (RPİ) 18-ci polis şöbəsinin eməkdaşları tərefindən eməliyyat tədbiri həyata keçirilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, şöbəye müraciət edən zərərçəkən rayon ərazisində yerləşən apteklərdən birinə müsteri kimi daxil olan zaman cibindən naməlum şəraitdə içərisində 120 ABŞ dolları və 100 manat olan pul kisəsinin oğurlduğunu bildirib.

Qeyd edilən cinayeti töretdikdə şübhəli bilinen paytaxt sakini Hüseyin Abbasov şöbə eməkdaşları tərefindən keçirilən eməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində saxlanılıb. Saxlanılan şəxsin aptekdə töretdiyi oğurluq eməli obyektiñ təhlükəsizlik kameraları vasitəsilə də anbaan ləntə alınıb. Saxlanılan şəxsin istintaqa verdiyi ifadəsində bu cinayəti töretdiyini etiraf edib. Qeyd edilən faktla bağlı Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin istintaq şöbəsində Cinayət Məcələsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işləri başlanılıb, araşdırımlar davam etdirilir.

Polis eməkdaşları cibgirlik etməkdə şübhəli bilinən bu şəxsin digər analoji cinayətlərdə iştirak etdiyini də istisna etmirlər. Onun eməllerindən zərərçəkən başqa vətəndaşlar varsa, bu barədə Daxili İşlər Nazirliyinin "102" Zəng Mərkəzinə, Nərimanov RPİ və ya 18-ci polis şöbəsinə müraciət edə bilərlər.



## nəticələrini, hətta ölümle də nəticələnə biləcəyini başa düşür

Statistik göstəricilərə nəzər salsaq, görərik ki, dünyasını dəyişənlər içərisində ürək, qan-damar sistemi xəstəliklərindən eziyyət çəkənlər çoxluq təşkil edir və bir sözə, bu xəstələr daha böyük risk qrupuna aiddirlər. Nəzərealsaq ki, sabiq başqan, məhz bu tip problemlərlə qarşı-qarşıyadır, onun siyasi proseslərən uzaqda qalması, həzirdə öz sehhəti, sağlamlığı və həyatda qalması üçün mübarizə aparması başa düşüləndir. Yəni İ.Qəmbər artıq ele bir yaş dövründədir ki, eziyyət çəkdiyi xəstəliyin açı nəticələrini, hətta ölümle nəticələnə biləcəyini də başa düşmək iqtidarındadır və çox güman ki, bunu qəbul etmək məcburiyyətində qalib. Əlbəttə, yaşamaq üçün mücadilə etməsi, tibb müəssisələrinə də müraciət etməsi təbii haldır və görünür, yaşamaq həvəsindədir deyə təslim olmaq istəmir.

Almaniyadan aldığımız məlumat bizi tamamilə fərqli bir proqnoz verməyə vadar edir. Yəni qeyd etdiyimiz kimi, sehiyyə sahəsində daha çox inkişaf etmiş bu əcnəbi ölkə həkimləri tərefindən müayinə zamanı "Milli-Strateji Düşüncə Mərkəzi" sədri barədə ümidiyətli heç bir söz verilməyib. Əksinə, tamamilə ümidsiz diaqnozlar qoyulub. Hətta sabiq başqanın xəstəxanada yerləşdirilməsinin və müalicəsinin əbəs yerə olduğunu bildirən həkimlər, onu da xatırladılar ki, xəstəxanada yerləşdirilməsi, görüləməsi mümkün olan hər hansı tədbirlər belə nəticə eti-

barı ilə heç nəyi dəyişməyəcək.

## Hər ehtimala qarşı, nəşin gətirilməsinə müsavatçılar hazır olmalıdır

Almaniyadakı həkimlərin İ.Qəmbər barədə məsləhəti, əsasən, bundan ibarət olub ki, onun ailəsinin yanında olması daha məqsədə uyğunudur. Ola bilsin ki, həkimlər onun son günlərini yaşadığını təxmin edirlər. Qeyd etdiyimiz kimi, ürək və qan-damar xəstəlikləri ele bir risk qrupuna aid edilir ki, hər an ürək öz fəaliyyətini dayandırı, həyat əlamətləri yox ola və xəste dünyasını dəyişə bilər. Hətta ürək əməliyyatları öncəsi xəstənin yaxınlarından alınan rəsmi razılıq da, o deməkdir ki, əməliyyat zamanı belə xəstədə olum faktının qeydə alınması mümkünür və nəzərə alsoq ki, yaşlı insanlarda bu risk də böyükdür, bu baxımdan, Almaniyadakı həkimləri də başa düşmək olar.

Təbii ki, həkim yalnız öz tövsiyələrini verir və ona əməl edib-ətməmək qalır xəstənin, yaxud onun sahibinin boynunda. Vəziyyətin kritik olduğunu müəyyən edən Almaniya həkimləri, çox güman ki, eləvə problemlərin yaşanmaması, izafi vəsaitlərin sərf edilməməsi üçün belə bir tövsiyə veriblər. Görünür, həkimlər əbəs yerə xəstəxana xərclərinin çəkilməsindən tutmuş, en aktual qayğılardan xəstəni azad etmək niyyəti güdürlər. Nəzərə alsoq ki, ölüm faktı təsdiq edildikdən sonra ekspertizadan başlamış, nəşin Azərbaycana gətirilməsinə qədər hər bir qayıçı, nəzarət və maliyyə vəsaiti tələb edir, xəsta sahiblərinə həkimlərin bu tövsiyəsinə yüksək dəyərləndirmək düşür. Həkim tövsiyəsi dirləniləcək, ya yox, bu barədə deyə bilmərik, amma dirlənilməyəcək, hər ehtimala qarşı, nəşin Azərbaycana gətirilməsi üçün müsavatçılar hazır olmalıdır.

Inam HACIYEV

## Vətəndaşlardan qanunsuz saxlanılan silah-sursat götürülüb

**D**axili işlər orqanları tərefindən qanunsuz saxlanılan silah-sursatın aşkar edilərək götürülməsi, eyni zamanda, könüllü təhvil verilməsi məqsədi ilə əməliyyat-axtarış və profilaktiki tədbirlər davam etdirilir.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, aprelin 8-də əldə edilmiş məlumatlar əsasında bu istiqamətdə keçirilən uğurlu əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 12-ci Polis Şöbəsinin eməkdaşları Bakı şəhər sakini Mikayıl Qafarovdan 1 pnevmatik tapança, 4 patron və 1 ədəd patron darağı, 42-ci Polis Bölüməsinin eməkdaşları Nardaran qəsəbə sakini, əvvəller məhkum olmuş Fəxrəddin Hacıyevin evindən 1 ədəd nömrəsi silinmiş yivli odlu silah, süngülü karabin kəsiyi (obrez), 1 pnevmatik tapança, 2 "F-1" qumbaraşı, avtomata məxsus süngü bıçaq və 65 ədəd müxtəlif çaplı patron, Astara Rayon Polis Şöbəsinin eməkdaşları Ağ körpü kənd sakini İsfandiyar Hüseynovun yaşadığı evdən 1 ədəd lüləsi kəsilmiş ov təfəngi aşkarlayaraq götürüblər.

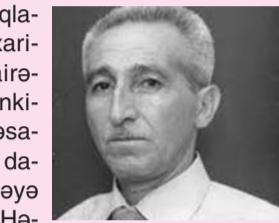
Saxlanılan şəxslər götürülmüş maddi sübətlərlə birgə istintaqa təhvil veriliblər. Faktlarla bağlı cinayət işləri başlanılıb, araşdırımlar aparılır.



## "Əli Kərimli satqınılıqla pul qazanmağa çalışır"

Təhmasib Novruzov:

"Əli Kərimlinin övladlarına xaricdə xərclədiyi pulların miqdari 1 milyon manatdır"



Müxlifət dayaqlaşırını itirdikcə, xaricci maraqlı dairələrə əlaqələrini daha da inkişaf etdirir və sifarişlər əsasında pozuculuq aktlarına da ha həvəslə yerine yetirməyə cəhdler göstərir. "Azadlıq Hərəkatçılar Birliyi"nin sədri Təhmasib Novruzov da "Ses" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, dağdıcı müxlifət dəşərgəsini təmsil edən şəxslərin bir məqsədi var o da müxlifətçilik fəaliyyəti ilə pul qazanmaqdır: "Bu, müxlifətin biznesidir. Əslində, biznes halal zəhmətə esaslanaraq, halal əməkələ qazanılmalıdır. Amma müxlifət özlərinin biznesini xaricdən müəyyən dairələr tərefindən gələn pullarla qururlar. Müxlifətin bu biznesi haram biznesdir. Demək olar ki, bu gün konkret müxlifətin bu fealiyyəti siyasi fəaliyyət deyil, biznes fəaliyyətidir. Ən azından, Ə.Kərimlinin övladlarının xaricdə oxuması və orada xərclədiyi pullarla bağlı son aparılan hesablama və ortaya çıxan texminən 1 milyon manat mebleğində vəsait her şeyi açıq şəkildə ortaya çıxmış oldu. Ə.Kərimli sual vermə lazımdır ki, ay Əli bəy, xərclədiyin bu pullar haradan gəlir və haradan qazanılır? Buyursun Ə.Kərimli cavab versin. Fakt budur ki, Ə.Kərimlinin işi-peşəsi satqınılıqla pul qazanmağa çalışır".

T.Novruzovun sözlərinə görə, xaricdə anti-Azərbaycan qüvvələr var və həmin qüvvələr də daxildə olan üzənəraq müxlifətə maliyyə vəsaiti ayırrı ki, ölkəmizdə nə isə xoşagelməz bir vəziyyət yaratsınlar: "Belə olan halda da, müxlifətçilər xarici "ağalarından" alıqları pul qarşılığında onların dediklərini edirlər. Amma nə xaricin, nə de ki, daxildə olan müxlifətin nə istəməsindən asılı olmayaraq, heç vaxt onların ölkəmizlə bağlı bu cür çirkin istekləri və planları baş tutmayacaqdır. Çünkü artıq xalqımız müxlifətin necə qurum olduğunu 25 il bundan qabaq görüb. Yəni müxlifət pula görə hər bir səviyyəsizliyi edib və bu gün də edir. Bir sözə, müxlifət dəşərgəsində təmsil olunan şəxslər reallığı özündə əks etdirməyən xəyallarla yaşayaraq, ümidi edirlər ki, nə vaxtsa onlar da nəyə isə nail ola biləcəklər. Onların bu arzularının həyata keçməsi mümkün deyil. Çünkü həmin qüvvələr xalqın inamını itmiş yalançılardır. Bu baxımdan da, müxlifət dəşərgəsində təmsil edən qüvvələr öz fəaliyyətsizliklərini çox gözəl başa düşürələr. Yəni müxlifət liderləri, başa düşürələr ki, uğursuzluğa düşərələr və onların cəmiyyətdən heç bir dəstəyi yoxdur. Təccübli məqam odur ki, həmin liderciklər öz uğursuzluqlarını başa düşələr belə, yenə bunu bürüze vermə istəmirlər. Bu isə, onların faciəsidir".

GÜLYANƏ

## Paytaxt sakinindən 1 kilogramdan çox marixuana götürülüb

Rəsəbləkən daxili işlər orqanları tərefində narotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirləri uğurla davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bu istiqamətdə keçirilən tədbirlər nəticəsində külli miqdarda narkotik vasitə götürürlərək qanunsuz dövriyyədən çıxarılib.

Belə ki, Xətai Rayon Polis İdarəsinin 37-ci Polis Şöbəsi eməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında Bakı şəhər sakini Almas Cəlilovanın rayon ərazisində yaşadığı evdə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oradan çökisi 1 kilogram 59 qram marixuana aşkarlanaraq götürüllər. Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb, araşdırma aparılır.



## Seçkilərdə qadınların fəal iştirakının əsas argumentləri

**S**eçkilərdə qadınların iştirakı ilə bağlı Qərb adəbiyyatlarında qadınların yerli səviyyədə daha fəal iştirakını əsaslandıran 5 əsas argument öne çəkilir:

- 1) Egalitarlıq, cinsi bərabərlik;
- 2) siyasi quruluşun legitimliyinin əsasları;
- 3) maraqların fərqliyi;
- 4) ictiamı siyasetə yeni baxış bucağı;
- 5) insan resurslarından daha səməralı istifadə.

Ə. Abbasov yazır: "1) Egalitarlıq, cinsi bərabərlik. Universal insan hüquqlarının bərabərhuquqlu gerçekləşdiriləməsi tələb edir ki, cinslərin de faktō və de yure bərabərliyi insanın esas hüququ olmalıdır. Bu hüquq həm milli, həm də bəyənəlxalq qanunvericiliklərdə eksi ni tapıb. Qadınlar əhalinin yarısını təşkil etlər və onlar YÖ-lər səviyyəsində de proporsional olaraq temsil olunmalıdır.

2) Siyasi quruluşun legitimliyinin əsasları, nümayəndəlik demokratiyanın prinsiplərinə riayət. Demokratik şəraitdə insanları kimlərin təmsil etdikləri ni və onların adından hansı qərarların verildiyinə nezərət və araşdırılmanı nəzərdə tutur. Həm statistika, həm də araşdırırmızın nəticələri sübut edir ki, bərabərliyə siyaseti sahəsində kişilərin inhisarları var. Qadınların təmsilciliyinin yetərincə olmaması üzündən mövcud bərabərliyə orqanlarının bütün cəmiyyətin maraqlarına cavab vermesini şübhə altına alır.

3) Maraqların fərqliyi. Qadınlar qrup olaraq aşağıdakı səbəblər üzündən fərqli maraqlara malikdirlər: a) tərixən uzun müddət qadınlar heç bir (siyasi) hüquqlara malik olmayırlar; b) əmək sahəsində qadınlar üfüqi və şəqqli istiqamətlərdə ayrı-seçkiliklər məruz qalır; c) qadılarda işçi qüvvə istehsalı və usaqların tərbiyəsində məsuliyyət hissini aşılanması ailedə gender bölgüsünün əsasını qoyub. Üstəlik, gender araşdırımları göstərir ki, qadınlar kişilərdən dəhayaxşı öz obyektiv maraqlarını müəyyənləşdirə və əsaslandırırlar.

4) İctimai siyasetə yeni baxış bucağı. Bu argument bələdiyyə sisteminin özünüñ çərçivəsində, qərar qəbul olunmasının konsepsiya və mədəniyyəti, həmçinin, YÖ sahəsində eksi ni tapır. Qadınları siyasi strukturlarda iştirakı "kritik həddə" çatanda, siyaset anlayışı deyişilir, onun ənənəvi əsaslarından uzaqlaşma baş verir və qərar qəbul olunmasının mediyeti dəyişikliyə uğra yır. Bele ki, artıq Avropana 30 ildən çoxdur ki, siyasi məsələ sayıyla bilekək sahələrin sayı artır.

Əlavə olunan məsələlərə uşaqlara qayıçı, cinsiyyət, ailə planlaşması, qadınlara qarşı zoraklıq və başqalarını aid etmək olar. Kişilərin liderliyi çoxşilləyi, avtoritarlığı, mərkəzləşdirilmə və texnokratlığı ilə fərqlənir.

5) İnsan resurslarından səməralı istifadə. Qadın və kişilər müxtəlif təc rübəyə, biliye və intuisiyaya malikdirlər. Bütün anlayışların nezəre alınması da ha da müəyyənəldirilmiş və maarifçi bələdiyyə siyasetinin formallaşmasına yardımçı ola bilər.

Maraqlıdır ki, bütün sadalanan argumentlər bizim ölkələrimiz üçün de vəcibdir. Xüsusilə de, gərgin iqtisadi-sosial məngəndən çıxməq üçün qeyri-ənənəvi qərarların qəbul olunmasını tələb edən kecid dövründə. Bundan əlavə, qadınlar kişiləri az maraqlandırıvə ya heç maraqlandırmayan gündelik problemlərin həllində maraqlı olurlar".

YÖ-də iştirakda və təmsilcilikdə mövcud olan gender uçurumunu, qadın-

ların hələ bu sahədə təzə və çox vaxt autsayder olduğunu nəzərə alanda, qadınların bələdiyyə strukturlarının qərar qəbul olunması mədəniyyətinin formallaşmasına olan müsbət rolunu qeyd etmək lazımdır.

Qadınların yerli özünüñdaradəkeli ro lunun artırılmasından danışarkən, bu sahədə mövcud olan bəyənəlxalq norma və konvensiyalara müraciət etmək yeri nə düşər.

İnsan hüquqları üzre ümumi deklarasiyada təsbit olunmuş və vətəndaşların öz ölkələrinin idarə olunmasında iştirakını nezərdə tutan hüquq bir neçə sənəddə qadınlarla bağlı aydınlaşdırılıb və inkişaf etdirilib: Qadınların siyasi hüquqları haqqda Deklarasiya (1952), Qadınlara münsəbətde ayrı-seçkiliklər aradan qaldırılması haqqında Deklarasiya (1967), Qadınlara qarşı bütün ayrı-seçkilik formalarının aradan qaldırılması haqqında Deklarasiya (1979) və Pekin fəaliyyət platforması (1966).

"Qadınlara qarşı bütün ayrı-seçkilik formalarının aradan qaldırılması haqqında" Konvensiya həcmən kiçik, eyni zamanda, məfəssəl olaraq sənəddə (30 maddə) qadınların kişilərlə bərabər həquqlu əsaslarla hakimiyəti bələşdirməsi kimi vacib fikir, praktiki olaraq, ilk dəfə eksi ni tapıb: "İştirakçı dövlətlər qadınların ölkələrinin ictimai-siyasi heyatlarında fealiyyətine qarşı yönəlen istənilən ayrı-seçkilik formalarını aradan qaldırmağı boynuna götürür və xüsusi də, qadınlar kişilərlə eyni şərtlərde hökumət siyasetinin formallaşması, həyata keçirilməsi və hakimiyət vəzifələrinə yiyələnməsi, həmçinin, bütün səviyyələrde rəhber vəzifələr tutması üçün lazımlı olan tədbirlər görməyi boynuna götürür" (II hissə, 7-ci maddə).

I hissənin 4-cü maddəsi bu hüququn həyata keçirilməsindəki qeyri-bərabərliyin aradan qaldırılması əsasını göstərir: "İştirakçı dövlətlər tərəfindən qadın və kişilər arasında faktiki bərabərliyin bərərər olması üçün görünen sosial tədbirlər, bu konvensiyada göstərilən qaydada ayrı-seçkilik sayılır". Bu tövsiyə yetərincə inqilabi idi, çünki ilk dəfə olaraq, bəyənəlxalq sənəddə belə tədbirlərə legitim və "fealiyyət yardım" donu geydirilir və ya "müsəbat ayrı-seçkilik" teqdir olunurdu.

Pekin fəaliyyət Platformasında qadınların yerli icmalar, özünüñdarə orqanları və qərarların qəbul olunması prosesində iştirakı (G bölməsi) fikri inkişaf etdirilir və qabardılır. Bu bölümün 181-ci bəndində deyilir: "Qadınların qərar qəbulunda iştirakı, neinkı elementar demokratiyanın və ədalətliliyin tələbidir, həmçinin, qadın maraqlarının öne çəkilməsinin vacib şərtlərindən". G bölmənün 181-189-cu maddələrində bu hüququn gerçəkləşdirilməsi yolunda qadınlara qarşı yol verilən ayrı-seçkiliklərin səbəblərini sadalamaqla bərabər, həmçinin, qadınların qərar qəbulu və YÖO-ların işində iştirakı üçün "müsəbat fealiyyət" və "ayrı-seçkilik əleyhine tədbirlər" görülməsi təklif olunur. G2 bölməni qadınların qərar qəbulu və bələdiyyələrdə iştirakı ilə bağlı imkanlarının artırılmasının strateji məqsədlərini müəyənləşdirir.

G1 bölmü (Qadınların idarəetmə strukturlarına qəbulu və qərar qəbulu prosesinə cəlb edilməsi və tamhüquqlu iştirakı üçün tədbirlər görülməsi) hökumətlər (190-ci bənd), siyasi partiyalara (191-ci bənd), BMT-yə (193-cü bənd) qadınlara qarşı qərar qəbulu prosesinde ayrı-seçkiliklər aradan qaldırılması ilə bağlı konkret tədbirlər görməyi təklif edir. Bele ki, BMT-yə tövsiyə edilir ki, başqa tədbirlərə yanaşı, "Qərar qəbulu prosesində qadın və kişilərin iştirakı ilə bağlı kəmiyyət və keyfiyyət baxımından

yeterince məlumat toplamağa, həmçinin, bu differensial təsirini analiz etmək və Baş katibin nəzarəti altında 2000-ci ilə qədər qadınların idarəedici və rəhbər vəzifələrini tutmasını təmin etməyi məsləhət görür".

Pekin platforması (1995-ci il) bir səra digər bəyənəlxalq sənədlər kimi hökmətlər qadınların qərarların qəbul edilməsində iştirakının monitoringini aparmağa çağırır. Hesab edilir ki, bu qadınların dövlət və yerli özünüñdarəetmə iştirakını təmin edir. Bu o deməkdir ki, göstərilən sahədə mövcud olan statistika cəmiyyət və ilk növbədə qadınlar üçün açıq olur.

Bizim apardığımız araşdırmalar qadınların yerli özünüñdarəetmə orqanlarının az təmsil olunmasının səbəblərini, bələdiyyələrin işində qadınların motivasiyasını, bu sahədə qadın liderliyinin özüllüyini aşaşdırmağa imkan verir. Əvvəlcə icra hakimiyətlərində qadınların sayına toxunaq. Paytaxtlarda yerli özüññdarəetmə orqanlarında işləyen qadın deputatlar Bakıdakı deputatların -ümumi sayının 5,3 faizini təşkil edir. Tbilisidə bu göstərici 7,9 faizdir. Hər iki ölkənin rayonlarında isə bu göstərici texminen 2% səviyyəsindədir. Bizim respublikalarda tipik qender piramidası mövcuddur - qadınlar idarəetmənin yalnız aşağı və orta təbəqələrində təmsil olunurlar, ən yüksək dairələrdə, demək olar ki, qadın yoxdur. Yeni şəraitdə qadınlar bələdiyyə hakimiyətinə təsir göstərmək üçün qeyri-hökumət təşkilatlarına daxil olurlar. Lakin onlar yerli özüññdarəetmə orqanlarının strukturlarında fəal deyilərlər. Müqayisə üçün: Avropa İttifaqı ölkələrində qadınlar yerli özüññdarəetmə orqanlarında orta hesabla 43%, Nazirlər Kabinetində isə 16% səviyyəsində təmsil olunublar. Üç Skandinaviya ölkəsi bələdiyyə orqanlarında qadınların təmsil olunmasına görə en yaxşı göstərici elde edib (43-60%). Skandinaviya ölkələrindən sonrakı yerləri Niderland, Almaniya və Avstriya tuturlar. Avropa İttifaqının üzvü olmayan Norveçdə qadınlar bələdiyyə orqanlarında 39% səviyyəsində təmsil olunublar.

Bu göstəricilərin təhlili sübut edir ki, bələdiyyə orqanlarında qadınlara qarşı diskriminasiya siyaseti həyata keçirilir. Təhlili zamanı biz tədqiqatçıların qarşısında aşağıdakı suallar meydana çıxırı dı:

\*Demokratik kimi görünən İslahətər zamanı qadınların bələdiyyə qurumlarında mənfi dinamikasını doğuran nedir?

\*Bələdiyyə orqanlarının rəhbərliyində qadınların sayı niye azdır - qadınların özülləri bunu istəmir, yoxsa onları bu strukturlara buraxmırlar? Qadınlar yerli hakimiyətinin qərarları qəbuletmə mədəniyyətinə dəyişdirə bilirlər? Onlar yerli hakimiyətinə həyata keçirdiyi tədbirlərə təsir göstərirlər?

Bu və digər suallara individual və institutional faktorlar kontekstində aparılan müsahibələrin təhlili cavab verməyə kömək edir. Institutional faktorlar sırasına siyasi ab-hava, daha konkret isə korporativizm səviyyəsi, seçki sistemi, həkim ideologiya, namizədin seçilməsi proseduru, qadınların siyasetə integrasiyası, səsverme proseduru və vezifəye təyin edilmə daxildir. Individual faktorlar sırasına isə qadınların bir individuum kimi sosiallaşmasını təmin edən cəmiyyətin özüllüyün xarakteristikası daxildir. Bundan əlavə, individual faktorlar cəmiyyətin siyasi təşkilatlaşmasını, təhsilin səviyyəsini, professional tecrübəni, qadının həyat yoldaş və ana kimi statusunu, gender və siyasi sosiallaşmanın qadınlara psixoloji təsirini və s. nəzərdə tutur. Seçki kampaniyaları zamanı, seçicilərin siyasi aktivliyi artıraq olmasi, siyasetə maraqlı olmaması,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

**KIVDF**

[www.kivdf.gov.az](http://www.kivdf.gov.az)

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb*

azaldıqda individuumun sosiallaşması və ya resosiallaşması baş verir. Müsahibələrin təhlili göstərir ki, bələdiyyə seçkiləri zamanı aktivlik və sonradan onların fealiyyəti son neticədə mahiyyət etibarilə sorğuya cavab verənlərin resosiallaşmasına, yeni yerli özüññdarəetmə ideyəsinin özünn, birmənəli olaraq, rədd edilməsinə getirib çıxar. Seçilmiş qadın-deputatlar üçün deputatlıq nədir? Onlar yerli səviyyədə siyasetin formallaşmasına təsir göstərə bilirlər? Qadın maraqlarını qorumaq mümkünlər? Təessüf ki, hələ bu suallara müsbət cavab vermək mümkün deyil.

Müsahibələrin təhlili göstərir ki, yerli özüññdarəetmə orqanlarına daxil olmasına maneçilik göstərən digər faktordur. Qadınların əksəriyyəti yerli özüññdarəetmə qanunvericiliyə, elecə de, qadın hüquqlarına dair bəyənəlxalq və yerli sənədlərlə tanış deyillər. Yerli səviyyədə yeni qanunvericiliyin hazırlanmasında və hazır layihələrə dəyişikliklər edilməsində iştirakı təmin edə biləcək mexanizmlər mövcud deyil. Yerli özüññdarəetmə orqanlarının işində gender qeyri-bərabərliyinin olmadığı anlayışı, hələ ki, özünün təşkilatı formasını tapmır.

Yerli özüññdarəetmə orqanlarına seçkilər "maraqların artıkuyluyası mexanizmi" kimi ne Azərbaycanda, ne de Gürcüstəndə qadın maraqlarını eks etdirmir. Buna görə də, seçkiləri institutionallaşma və sosial konfliktin, bizim nəzərdən keçirdiyimiz halda, gender konfliktin həlli yolu kimi qəbul etmək mümkün deyil.

Qeyd etmək lazımdır ki, bələdiyyələr sosial siyaset məsələlərini hall edərək, yerli layihələri həyata keçirərək, qadınların həyatına məsbət təsir göstərən qərarlar qəbul edirlər (uşaqar üçün təqəüdlerin vaxtında ödənilməsi, əşya və ərəzaq bazarlarının saxlanılması). Lakin ənənəvi qadın gündəliyinin ona reproduktiv hüquqlar, qadılara qarşı zoraklıq, qadın işsizliyi barədə məsələlərin salınması hesabına artırılması barədə danışmaq hələ mümkün deyil.

**Vahid Ömerov,  
falsəfa üzrə falsəfa doktoru**

## Ana ətri körpə üçün avazolunmazdır

**S**tistikaya görə, passiv həyat sürənlər gün ərzində 18 min, fəal həyat sürənlər isə 23 min dəfə nəfəs alır və hər dəfə nəfəs alınanda müxtəlif iylər duyular. Lakin elə xüsusi qoxu var ki, onu yalnız körpələr hiss edir. Ana və övladı bir-birinə məhz belə bir qoxu bağlayır.

AZERTAC xəbər verir ki, K.Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru, Səhiyyə Nazirliyinin baş pediatri, professor Nəsib Quliyev körpə ilə ana arasındaki həmin ətri çox əhəmiyyətli hesab edir: "Yeni doğulan körpə dünyaya gelən andan anasını tanımaq qabiliyyətinə malik olur. Doğulan andan uşaq ana ilə birlikdə olmalıdır. İndiki təlimat ondan ibarətdir ki, uşaq gün ərzində ən çoxu bir saat yarıma qədər anasından kənardı qala bilər".

Yeni doğulan körpələrdə noradrenalin hormonu yüksək səviyədə olur və uşaq öz hissəyyatlarından daha yaxşı istifadə etməyə başlayır. Həmin hal körpənin dünyaya göz açdığı bir neçə saat ərzində müşahidə edilir. Pediatrilar ana qoxusunu körpənin inkişafı üçün vacib hesab edir. Analar yeni doğulan körpəni başqalarının himayəsinə buraxmamalıdır, çünki körpə ananın iyini hiss etməsə narahat olur, neticədə yuxusuz, uzunmüddətli ağlamalar, hətta süddən imtina etmə halları yaranıa bilər.

Baş pediatrin dediyinə görə, zahi qadın süni vasitələrdən istifadə etməmelidir. Kosmetik vasitələr, spreylər və digər vasitələrdən istifadə edilməsi körpənin anadan əzaqlaşmasına, süddən imtinaya və bəzən də allergik vəziyyətlərin yaranmasına səbəb olur.

## Narinqi haqqında bilmədikləriniz

**N**arinqi 4 metrə qədər hündürlüyə yüksələ bilən həmişə yaşıl ağaçın meyvəsidir. Narinqi ağaçının yarpaqları sərt, sıvı uca malik olub, kiçik ölçülü, ellips və ya yumurta formasında olur. Narinqi meyvələri 4-6 sm diametrə malik olub, narinci rəngdə qalın və asan soyula bilən qabıqə malik olur. Narinqinin gözəl ətri və dadi olur.

Narinqinin vətəni Çin və Koxinxin hesab edilir. Avropa ölkələrinə narinqi XIX əsrin əvvəllərində getirilib. İndi İspaniyada, Əlcəzairdə, bütün Aralıq dənizi sahilərində, Çində, Fransada, Yaponiyada geniş miqyasda narinci yetişdirilir. MDB ölkələrinə əsasən narinqi əsasən Argentinadan, Çindən getirilir. Bizim ölkəmizdə Cənub bölgəsində yetərində narinqi yetişdirilir. Ən yaxşı narinqi növbük ölçüye malik olan narinqilər hesab edilir. On-dan daha şireli, daha dadlı olurlar. Narinqini dərdidkən sonra ev şəraitində 1 ay saxlamaq mümkündür. Soyuducuda isə onun uzun müddət saxlanılması mümkündür.

Narinqinin tərkibi təbii turşularla zengindir. Onun şiresinin tərkibində limon və digər meyve turşuları, vitaminlər (A, D, K, B4, tiamin, riboflavin, rutin, askorbin turşusu), fitonisidlər var. Narinqinin qabıqı efir yağları ilə zengindir. Bu yağların tərkibində çoxlu A vitamini və karotin, narinqiyə sarı rəng verən maddələr var. Narinqinin tərkibi kalium, kalsium, magnezyum, dəmir, fosfor və natriumlə zengindir. 100 qram narinqidə 55-57 qram su və 53 kkalori var. Narinqi qiymətli dietik məhsul hesab edilir. O maddələr mübadiləsini yaxşılaşdırır, davamlı olaraq yedikdə orqanizmi möhkəmləndirir. Narinqidən salatların, şirniyyatların, desertlərin hazırlanmasında geniş istifadə edilir. Ondan hazırlanan içkilər və konfetlər isə dünənin her yerində süfrələrin bəzəyidir. Narinqini yeyərək siz, orqanizminizi möhkəmləndirə bilərsiniz.

### Narinqinin Ziyani

Narinqini çox yedikdə bəzən mədə-bağırsağın selikli qışasında və böyrəklərde qıcıqlanmalar meydana çıxır. Bu en çox mədə-bağırsaq yarasından əziyyət çəkən xəstələrdə baş verir. Kəskin nefrit, kəskin pankreatit xəstəliyindən de əziyyət çəkənlərə də narinqi yemək məsləhət deyil. Allergiyadan da əziyyət çəkənlərə çoxlu miqdardı narinqi yemək məsləhət deyil.

### ELAN

Vergilər Nazirliyi yanında Milli Gəlirlər Departamentinin əməkdaşı Abbasov İbrahim Calal oğlunun xidməti vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

\*\*\*

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin İbtidai təhsil fakültəsinin IV kurs tələbəsi Nəsirova Reyhanə Əhliman qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

### BAŞSAĞLIĞI

Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin direktoru İsmayılov Abbasqulu kollektiv adından Səhiyyə nazirinin müavini

**Vəlibəyov Abbas Soltan oğlunun**

vəfatından kederləndiyini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verir.

*Allah rəhmət eləsin*

**Baş redaktor:**

**Bəhruz Quliyev**

**Baş redaktorun müavinləri:**

**Valeh Məhərrəmli**  
**Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,  
Üzeyir Hacıbəyov  
küçəsi, 32.**

**Səhadətnamə: № 022492**  
<http://www.ses-news.az>  
<http://www.sesqazeti.az>  
E-mail: ses@sia.az  
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin  
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.  
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur  
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya  
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet  
bazar və bazar  
ertəsindən  
başqa hər gün  
nəşr olunur  
Tiraj: 5500**



**Son sahifə**

**10 aprel**

## "Paytaxt sakinləri Formula 1 yarışı ərəfəsində trek ətrafında maneəsiz hərəkət edə biləcəklər"



**P**aytaxt sakinləri Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi ərəfəsində trek ətrafında maneəsiz hərəkət edə biləcəklər. Bunun üçün yarış həftəsi ərzində trek ərazisində yerləşən daimi yeraltı keçidlər gün boyu açıq olacaq. Həmcinin piyadalar trekin müəyyən yerlərdən quraşdırılacaq müvəqqəti yerüstü keçidlərdən de istifadə edə biləcəklər. AZERTAC xəbər verir ki, bu sözü aprelin 9-da "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkətinin marketing və kommunikasiya şöbəsinin rəhbəri, milli mətbuat katibi Nigar Arpadarai deyib. N.Arpadarai bildirib ki, nəqliyyatın hərəkətinin qadağan olunduğu eraziler üç zonaya ayılır. Birinci zonaya trekin ehəti etdiyi İçərişəhər, ikinci zonaya Azadlıq meydani və onun yaxınlığında yerləşən digər erazilər addır. Üçüncü zona isə BMT-nin 50 illiyi küçəsini ehəti edir. Əlaqədar qurumlar tərəfindən bu ərazilərde yaşayan sakinlərə, kirayeninlərə və işgüzə fealiyyətə məşğul olanlara bütün zonalarla giriş üçün eyni icazə sənədi təqdim olunacaq. İcazə sənədi yalnız Formu-la 1 Azərbaycan Qran-Prisi zamanı yol məhdudiyyətlərinin tətbiq edildiyi müddət (aprelin 23-dən mayın 1-dək) üçün etibarlıdır. İcazə sənənidən aprelin 12-dən 23-dək "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdaresi, 4 və 58 sayılı menzil communal istismar sahələrindən almaq mümkündür. Qeyd edilir ki, icazə sənədi nəqliyyat vəsítəsinin ön şübhəsinin sağ tərəfinin aydın görünən aşağı hissəsinə yerləşdirilməlidir. İtirilmiş, oğurlanmış və ya yararsız hala düşmüş sənəd yenisi ilə əvəz olunmayıacaq. Yarış ərəfəsində yalnız icazə sənədine sahib nəqliyyat vəsítələri bu zonalarda buraxılacaq və onların istənilən zonaya daxil olmasına icazə verilecek.

"Bir və ikinci zonalarda nəqliyyatın hərəkətinə ancaq gecə vaxtı 00:00-dan 06:00-dək icazə verilecek. Üçüncü zonada isə nəqliyyatın hərəkətinə gün ərzində giriş imkanı olacaq. İcazə sənədi olan avtomobilər istənilən vaxt bu zonaya daxil ola biləcəklər. Birinci zonaya giriş Azneft dairesi, ikinci zonaya giriş Rəşid Behbudov küçəsi, üçüncü zonaya giriş isə Lermontov küçəsi (Şəlalələr parkı) tərəfdən olacaq", - deyə N.Arpadarai əlavə edib. Bu il konsert və eynənce proqramlarının "Baku Crystal Hall"da keçirilməsi ilə əlaqədar Azneft dairesində Dövlət Bayrağı Meydanına qədər yolda nəqliyyatın hərəkətinin məhdudlaşdırılacaqını vurğulayan N.Arpadarai deyib ki, yalnız yuxarıda qeyd olunan icazə sənədine sahib nəqliyyat vəsítələri bu əraziyə buraxılacaqlar.



## Azərbaycan cüdoçusu Antalya Qran-Prisinin qalibi olub

**A**zərbaycan cüdoçusu Zelim Kotsoyev (100 kq) Antalya Qran-Prisinin qalibi olmaqla, turnirdə birinci və yeganə qızıl medalı ölkəmizin komanda aktivinə yazib. O, finalda Rusiya cüdoçusu Armen Adamyan üzərində vaxtından əvvəl qələbə qazanıb. AZERTAC xəbər verir ki, Məmmədəli Mehdiyev və Tural Səfquliyev (hər ikisi - 90 kq) reyting startının sonuncu günü öz hesablarına bürünc medal yazdırıblar. Z.Kotsoyev ilk iki qarşılaşmadada Koreyalı Qu-Xam Ço və özbək Məhəmmədkərim Hürrəmova ipponla qalib gəlib. Daha sonra "vadza-ari" qiyəmtəndirilməsi ilə İrlandiya cüdoçusu Bencamin Fletçer üzərində qələbə qazanan Zelim yarımfinalda rusiyalı Niyaz İlyasovu təmiz qələbə ilə məğlub edib. Rusiyanın digər idmançısı - Armen Adamyanla həllədici qarşılaşmadada idmançımız iki dəfə "vadza-ari" fəndindən xal qazanıb. Yekunda təmiz qələbə və qızıl medal əldə edilib. Məmmədəli Tağıyev və Tural Səfquliyev (hər ikisi - 90 kq) yarımfinala yolları oxşar olub - hər iki cüdoçumuz təmiz tullama ilə qalib gəlib. Məmmədəli braziliyalı Qustavo Assis və israilli Li Koçmanı, Tural isə İsrail idmançısı Asaf Çen və monqolustanlı Altanbaqana Qantulqanı üstləyib. Yarımfinalda üç xəbərdarlıq alan Mehdiyev Tacikistan idmançısı Komronxo Ustopriona məğlub olub. Səfquliyev isə serbiyalı dünya çempionu Nemanye Majdovun öhdəsindən gələ bilməyib. Lakin kiçik finallarda cüdoçularımız şanslarını əldən verməyiblər: Səfquliyev "vadza-ari" qiyəmtəndirilməsi hesabına israilli Li Koçmanı qalib gəlib, Mehdiyev isə braziliyalı Rafael Maçedo ilə qarşılaşmadada ippon qazanıb. 100 kilogramdan yuxarı çeki kateqoriyasında mübarizə aparan Şahin Qəhrəmanov ilk döyüdə Rusiyadan olan Inal Tasoyevə təmiz tullama ilə uduzub.



## Azərbaycanlı hakim Avropa çempionatının final mərhələsinin oyunlarına təyinat alıb

**A**zərbaycanlı futbol hakimi UEFA tərəfindən yeni təyinat alıb. FIFA referi köməkçi Rza Məmmədov 17 yaşadək futbolçularlardan ibarət komandalar arasında Avropa çempionatının final mərhələsinin oyunlarını idarə edəcək. Final mərhələsinin oyunları mayın 4-dən 20-dək İngilterədə keçiriləcək.